

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Dokončno urejevanje odprtih vprašanj med Italijo in Jugoslavijo

Ministra Rumor in Minić bosta danes poročala zbornicam o sporazumu o meji

Stranke koalicije pozitivno ocenile in podprle odločitev vlade, da se vprašanje meje dokončno uredi - PSI se zavzema za enotnost strank ustavnega loka

TRIM, 30. — Zunanji minister Mariano Rumor bo po vladni seji, ki bo sklicana ob enajstih dopoldne, v prvih popoldanskih urah poročal poslanski zbornici, nato pa senatu, o razvoju odnosov med Italijo in Jugoslavijo in v tem okviru o smernih sporazumu med obema državama o dokončnem priznanju meje. V Beogradu bo istočasno zbranim zborom zvezne skupščine poročal podpredsednik zveznega izvršnega sveta in tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić.

Razprava v parlamentu, o kateri so se dogovorili načelniki skupin, bo trajala do petka popoldne v poslanski zbornici, v senatu pa do torka. Tudi bo Rumor repliciral diskutantom, nakar bo vlada, kot vse kaže, predložila s tem v zvezi resolucijo s pooblastilom, da načelne pogovore med Italijo in Jugoslavijo zaključi.

Ni še znano, ali namerava Morova vlada o tem vprašanju postaviti tudi zaupnico. O tem bo skoraj gotovo razpravljala na dopoldanski seji, vendar je ta možnost zelo malo verjetna, saj so socialisti predlagali, naj bi se ob tem tako

Zaključen obisk Karamanlisa v Italiji

TRIM, 30. — Z vabilom predsedniku vlade Moru, naj v najkrajšem času obišče Grčijo, se je zaključil Karamanlisov obisk v Italiji. Pred zaključnim sprejemom se je Karamanlis pogovarjal s predsednikom republike Leonejem. Z Morom pa sta se dalj časa pogovarjala o dvostranskih odnosih, o položaju v Sredozemlju s posebnim poudarkom na odnose z arabskimi deželami in petrolejsko krizo. Karamanlis in Moro sta pozitivno ocenila rezultate helsinške konference o evropski varnosti. Grški premier je Mora seznanil z načrtom o utrjevanju gospodarskega sodelovanja na Balkanu. Moro je s tem v zvezi izrazil svoje zanimanje.

V zvezi s petrolejsko krizo sta se italijanski in grški premier strinjala, da bosta z nedavno podkrajitvijo te energetske surovine prav Italija in Grčija močno prizadeti. Zato menita, da bi morale države evropske gospodarske skupnosti oblikovati skupno energetske politiko.

NEW YORK, 30. — Predsednik Ford je danes zahteval od kongresa nadaljeval nakazilo 11 milijonov dolarjev, da bi okreplili varnostno službo ter da bi vgradili nove varnostne naprave okrog Bele hiše. Fordov glasnik je tudi povedal, da bo varnostna služba ob prihodnjih Fordovih potovanjih sprejela zelo ostre varnostne ukrepe, da bi preprečila morebitne atentate. Med svojim potovanjem v Chicago Ford ne bo stopil med množico, kot do sedaj.

Na vseh šolah, od otroških vrtcev do višjih srednjih šol, se bo danes pričel pouk. Z novim šolskim letom prihajajo nove skrbni za dijake in šolnike v prvi vrsti, obenem pa tudi za starše in vse, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s šolstvom. Za marsikoga so se skrbni pričele že dolgo pred samim pričetkom pouka. Poleg številnih težav, s katerimi se soočamo na šolskem področju, prav gotovo ni na zadnjem mestu vprašanje učbenikov, katerih cena je skladno s splošno draginjo občutno poskočila. Na sliki vsakodnevni prizor iz Tržaške knjižarne

Na pragu novega šolskega leta

Danes se začneja šolska leta 1975-76. Nad pet milijonov osnovnošolskih otrok, dva milijona in pol dijakov nižjih in približno dva milijona dijakov višjih srednjih šol bo po vsej državi spet sedlo za šolske klopi in se spoprijelo z učnimi programi, z vedno novimi skrbmi, težavami, ocenami in podobnimi šolskimi zadevami. Poleg njih se bo spoprijelo s trdim in zahtevnim delom okrog 290 tisoč učiteljev in okrog 430 tisoč profesorjev šol vseh stopenj. Za vso to množico so še starši in vsi, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo z zapleteno in pomembno šolsko problematiko.

V tej množici smo tudi mi, slovenska narodnostna skupnost v Italiji, za katero je ravno šola nosilni steber razvoja ter samega narodnega obstoja. Podrobnih podatkov o letošnjem vpisu v slovenske šole še nimamo na razpolago, kljub temu pa lahko po znanih podatkih z zadovoljstvom beležimo dejstvo, da narašča število vpisanih otrok, predvsem v prvih razredih in v otroških vrtcih.

Poleg teh pa, kot že vsa povojna leta, beležimo tudi celo vrsto nezadovoljnih dejstev. To so vprašanja učnih moči, učbenikov in šolskih pripomočkov, slabih šolskih prevoznih, še vedno nerešeno vprašanje učilnic, telovadnic in drugih šolskih prostorov. Seznam vseh nerešenih problemov je zelo dolg in v tem seznamu imajo ravnarji slovenske šole, začeni pri o troških vrtcih, kjer se bo moralo zaradi pomanjkanja prostorov in učnih moči lepo število otrok odreči pouku, vidno mesto.

V tem okviru nedvomno lahko ocenjujemo odnos oblasti in pristojnih organov do naše narodnostne skupnosti tudi po njihovem ravnanju in ukrepanju v korist slovenske šole, kjer pa ukrepanje seveda ne pomeni le zagotavljanje ustreznih prostorov, učnih moči, knjig, itd., temveč pomeni tudi izpolnjevanje stroja slovenskega šolstva zlasti na področju strokovnega šolstva in končno tudi, in prav gotovo ne kot zadnje, zagotavljanje šolstva v materinem jeziku beneških Slovencev na področju videmske pokrajine. O vsem tem je bil z bogastvom podatkov in argumentov govor tudi na nedavnem posvetu o vprašanju slovenskega šolstva, ki ga je organiziral Slovenski raziskovalni inštitut.

Novo šolsko leto se odpira tudi v znamenju novih vrenj in sprememb, ki nastajajo v italijanskem šolskem sistemu kot posledica spreminjajočih se družbenih in političnih odnosov, ko si vedno hitreje utira pot v ljudskih množicah zavest, da se mora šola prilagajati živim potrebam današnje družbe. Ta prenosna je danes možna. To možnost odpirajo tudi pooblašeni odloki. Prvi korak smo beležili že v preteklem šolskem letu z volitvami v nove šolske zbornice organe, v katerih so zastopane vse komponente šolskega življenja. Njihovega učinka in preobrazbene moči v preteklem šolskem letu se ni bilo mogoče preveriti, saj so šolski odbori komaj stopili na težavo pot praktičnega izvajanja vsebine odlokov. Toda tudi mimo nekaterih neretnih pojavov, do katerih je prišlo in ki jih lahko imamo zgolj za posledico različnih tolačenj bistva šolske reforme, so se vendarle pokazale tudi te konkretne koristi, zlasti v dejstvu, da je že začetna faza izvajanja šolskih pooblaščenih odlokov močno razbitala in angažirala v prvi vrsti starše, to pa je tisto komponento, ki je doslej bila vse preveč odrezana od sodelovanja pri šolski vzgoji.

Z željami, da bi šolski odbori v novem šolskem letu polno zaželeli v pravi reformni duhu, da bi se tudi vprašanje slovenskega šolskega okraja pozitivno razvilo o smislu večje avtonomije slovenske šole, želimo vsem: šolarjem in dijakom, učiteljem in profesorjem in tudi staršem, čim lepših učnih uspehov in razumnega, odprtega in demokratičnega sodelovanja.

DANES

O napredku v dogovarjanju med Italijo in Jugoslavijo o dokončni ureditvi mejnega vprašanja bosta danes poročala zbornicam italijanski zunanji minister Rumor ter jugoslovanski tajnik za zunanje zadeve Minić. Predvidoma se bo o tem vprašanju v italijanskem parlamentu razvila razprava, ki se bo zaključila v torku z glasovanjem o resoluciji, ki italijansko vlado pooblašča, da pogovore pozitivno zaključi. Vlada ima s tem v zvezi že zagotovljeno večino, saj so tajniki strank leve sredine v srečanjih s predstavnikom vlade Morom že zagotovili svojo podporo, medtem ko socialisti podpirajo, da se o tem lahko oblikuje širša koalicija sil ustavnega loka.

Italijanska vlada je objavila gospodarske predvidevanja za prihodnje leto. Po ugotovitvi, da je leto 1975 bilo »črno leto«, saj je prvič v povojni dobi Italija zabeležila padec narodnega dohodka, izražajo vladni strokovnjaki upanje v rahlo izboljšanje položaja. Usmrtili petih mladih protifrankističnih borcev v Madridu, Burgos in Barceloni je povzročila v vsej demokratični Evropi val ostrih protestov. Ogorčenje se povsod stopnjuje. Tudi v sami Španiji, kljub policijskemu terorju, se vrstijo stavke, še zlasti v baskovskih pokrajinah. Jutri bo skoraj v vsej Evropi simbolična četrturina stavka, katere namen je izraziti ogorčenje demokratične javnosti ob zadnjih zločinih Francovih krvnikov. Predsednika italijanskega senata in poslanske zbornice Spagnolli in Pertini sta izrazila gnev italijanskega ljudstva in njegovih izvoljenih predstavnikov.

VRSTA PROTESTNIH STAVK V BASKOVSKIH POKRAJINAH VIZCAYI IN GUPUZCOI

V vsej Evropi narašča val ogorčenja proti španskim frankističnim krvnikom

Predsednika senata in poslanske zbornice Spagnolli in Pertini ostro obsodila ustrelitev mladih protifrankističnih borcev - Tajnik KPI Berlinguer izrazil solidarnost italijanskih komunistov s protifašističnimi borci v Španiji - Jugoslovanske turistične agencije preklicale vsa potovanja v Španijo

TRIM, 30. — Predsednika italijanske poslanske zbornice in senata Pertini in Spagnolli sta danes ob začetku zasedanja obeh domov parlamenta ostro obsodila ustrelitev petih mladih španskih protifašistov. V senatu je Spagnolli omenil, da je prejšnji teden ob otvoritvi konference predstavnikov parlamentov Evrope naslovil na madridsko vlado poziv, katerega namen je bil rešiti življenje petih mladih ljudi. Vsi smo upali, je dejal Spagnolli, da bo poziv predstavnikov velikega dela evropskih ljudstev v imenu vesti in evropske omike prispeval k preprečitvi okrutnega zločina. Senat je počastil spomin padlih španskih protifašistov z enominutnim molkom, nakar je podtajnik pri predsedstvu vlade Salizzoni dejal, da se italijanska vlada pridružuje ostrim izjavam ob usmrtni španskih protifašistov.

V poslanski zbornici je predsednik Pertini izrazil ogorčenje in obžalovanje italijanskih poslancev ob smrti španskih rodoljubov, ki so jih španske fašistične oblasti ustrelile v soboto. Pertini je dejal, da je Franco odgovoril s krutostjo na poziv vseh evropskih ljudstev.

Gre za zločin, ki so ga fašisti zakrivali, potem ko so uprizorili dramatično farso, ki je dosegla svoj višek s procesom. Frankistične oblasti se niso poslužile srednjeveškega orodja »garrote«, samo zato, ker je v Španiji ostal še samo en krvnik, ki zna z njim ravnati. Če je resnično na vest, da španske vojaške oblasti niso hoteli dati svojih odločitev za eksekucije vde pomeni, da niti Franco ne podpira več zločinske Francove diktature.

V Španiji, kot v vsej Evropi, se vrstijo medtem protestne akcije. V ospredju teh pobud sta baskovski pokrajini Vizcaya in Guipuzcoa, kjer so v teku številne stavke. V Madridu se je medtem začel proces proti osmim pripadnikom revolucionarne protifašistične fronte FRAP, ki jih obtožujejo protizakonskega združevanja, napada na agente javnega reda in ter posesti ponarejenih osebnih listin. Stavkovno gibanje v baskovskih pokrajinah se je danes še bolj razširilo. Z delom so prenehali tudi v nekaterih bankah in v uradih carine. V Bilbao je danes stavkalo vsaj 5.000 oseb.

Demokratski odbor, ena od ilegalnih protifašističnih skupin, je objavila poziv, v katerem poudarja potrebo po sestavičasne vlade, v kateri bi bile zastopane vse družbene in politične sile. Demokratski odbor sicer pravi, da se ne bo poslužil nasilja, da bi strmoglavil frankistični režim, čeprav bo samo padec fašistične strahovlade omogočil odpravo zadnjega žarišča napetosti v Evropi. Socialistična zveza Andaluzije, ki se je sestala takoj po ustrelitvi petih članov FRAP in ETA je objavila izjavo, v kateri oredka frankistični diktaturi vsako pravico, da govori o nasilju in ilegalnosti, saj je nastala prav z ilegalnim oboroženim uporom proti demokratično izvoljeni upravi.

Generalni tajnik KPI Berlinguer je danes popoldne sprejel člana izvršnega odbora KP Španije Manuela Azkarateja. Sestanka se je udeležil tudi Sergio Segre. Berlinguer je izrazil Azkarateju solidarnost italijanskih komunistov s pogumno borbo španskih tovaršev in vseh demokratičnih in protifašističnih španskih sil proti frankističnemu režimu za vzpostavitev svobode in demokratičnega režima.

Tajništvo sindikalne federacije nam daje medtem svoje delo z napori, da bi doseglo odkrito konfrontacijo s političnimi strankami. V la namen so že sporečili datume prvih srečanj: jutri se sestanejo s socialdemokrati, naslednjega dne pa s socialisti. Sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL namerava vsekakor zaključiti krog srečanj s strankami ustavnega loka do 9. oktobra, ko se bodo srečali z vlado.

Italijo začneja pretrgati tudi polemika o sklepu držav proizvajalcev surove nafte (OPEC), da zvišajo za 10 odst. ceno petroleja. Bojazen, da bo to pomenilo nov povisek v ceni bencina, je dejansko utemeljen, vendar bi posledice takega sklepa ne bile najbolj ugodne. Združene lastnikov bencinskih črpalk opozarja vlada, da bi to pomenilo nov udarec življenjske ravnih državljanov, ki so že lani potrošili 3 milijarde litrov bencina na manj kot pa leta 1973.

E ncinarji poudarjajo tudi, da bi zvišanje cene goriva prizaletelo veliko mrežo avtoprevoznikov, kar bi nujno vplivalo na cene prevažnega blaga z mehanizmom, ki utegne resno ogroziti ravnovesje v italijanskem gospodarstvu. Zato predlagajo, naj vlada izdela resen načrt globalnega značaja, uveljavlji v tem sektorju selekcijo potrošnje, predvsem pa naj opusti dosedanje politiko »samonadzorovanja« do velikih petrolejskih družb.

Prisoten je bil, kot kaže, tudi pojavljanje COOPON general Otelu Saraiva De Carvalho. Domnevajo, da je admiral Azevedo pojasnil stališče vlade v zvezi z vojaško zasedbo radiotelevizijskih postaj. Do sestanka je prišlo po protestni manifestaciji pred ministrstvom za informacije, kjer sta Almeida Santos in De Carvalho sprejela skupino ravnateljev časopisov ter zastopnikov tiskarskih delavcev.

Portugalska partija je sinoči objavila komuniké, v katerem izraža svoje presenečenje ob sklepu predsednika vlade, da vojaško zasede radijske postaje. Komunistično vodstvo pravi, da je presenečeno, da so tako hudi ukrepi bili sprejeti, ne da bi se prej posvetovali s komunisti. Vojaški poseg lahko opraviči samo obrambo revolucije in demokratičnega reda, ne pa obrambo desničarske politike, ki ogroža dožeeke revolucije.

Socialistična stranka je pozdravila odločnost admiral De Azevedo, vlade in sveta revolucije. Zasedba radiotelevizijskih postaj je revolucionarna odločitev, saj ne gre za cenzuro nad informacijo, temveč za zagotovitev družbene storitve. Socialisti so za danes v Lizboni napovedali veliko manifestacijo, da bi podprli revolucionarno platformo seste časne vlade ter ukrepe, katerih namen je zagotoviti pluralizem informacije.

Protesti na Portugalskem po zasedbi radijskih postaj

LIZBONA, 30. — Ponoči je prišlo do nepredvidljivega sestanka med ministrskim predsednikom Azevedom, ki opravlja tudi funkcijo predsednika republike ter voditelja FUR, enotne revolucionarne fronte.

NA POVABILO PREDSEDNIKA TITA

Indijski predsednik Ahmed na uradnem obisku v SFRJ

Sodelovanje med neuvrščenimi državami v ospredju indijsko-jugoslovanskih pogovorov

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 30. — Predsednik Indije Fahirudin Ali Ahmed je z ženo danes dopotoval iz Budimpešte na večdnevni uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo. S posebnim letalom je prispel v Pulj, kjer ga je pozdravil podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša, nato pa se je odpeljal na Brionce, kjer se je srečal s svojim gostiteljem, predsednikom Titom in drugimi visokimi jugoslovanskimi osebnostmi. V izjavi za javnost je indijski predsednik med drugim opozoril na velik pomen, ki ga Indija pripisuje prijateljstvu in sodelovanju z Jugoslavijo. Poudaril je, da Indija kot ustanoviteljica neuvrščene gibanja že vrsto let skuša prizaidevati za mir v svetu.

Jugoslovanski in indijski predsednik sta se danes zadržala v kratkem neuradnem pogovoru, medtem ko se bodo uradni pogovori začeli jutri. V središču pozornosti bodo razumljivo vsa vprašanja s področja neuvrščenosti, med drugim pravice na naslednjo konferenco na vrhu, dejavnost neuvrščenih na svetovnem političnem in gospodarskem prizorišču, prizadevanja za uspešno uresničevanje sprejetih sklepov, razpravljal pa bodo tudi o doživeh v jugoslovansko-indijskih odnosih in o njihovem nadaljnjem vsestranskem razvoju.

Indija je med deželami v razvoju eden najpomembnejših jugoslovanskih partnerjev. Vrednost blagovne menjave bo letos predvidoma dosegla sto milijonov dolarjev, kar je zavidljiv dosežek, čeprav se zdalec ne predstavlja zgornje meje. Pomembno je tudi to, da gospodarski odnosi med državama ne vsebujejo samo klasične blagovne menjave, pač pa tudi druge, višje oblike sodelovanja kot so industrijska kooperacija in specializacija. Tako v beograjskih uradnih krogih z zadovoljstvom poudarjajo, da dobra ocena ne velja samo za politično, pač pa tudi gospodarske odnose razumljivo vsa vprašanja s področja

VLADO BARABAS

Miloš Minić

Mariano Rumor

važnem vprašanju oblikovala v zbornici večina, ki naj bo znatno širša od one, ki podpira vlado. Socialisti upravičeno predvidevajo, da bodo smernice sporazuma z Jugoslavijo podprle tudi skupine leve opozicije, KPI in neodvisna levica.

Pred skrajšajo sejo parlamenta je predsednik vlade Moro, skupaj z zunanjim ministrom Rumorjem in podpredsednikom La Malfu, seznanil z vsebino sporazuma voditelje levosredinskih strank. Vsi so po končanih razgovorih v izjavah časnika-rem podprli vladno politiko in poudarili, da je rešitev odprtih vprašanj z Jugoslavijo pozitivna.

Prvo je Moro sprejel delegacijo republikanske stranke, v kateri so bili njen tajnik Biasini, sen. Cifarelli ter poslanec Mammì. Pogovor je trajal 45 minut, nakar je tajnik PRI Biasini izjavil, da njegova stranka »podpira nacim, kako je zunanji minister Rumor zastavil to vprašanje, ki je velikega pomena tako iz zgodovinskega, kakor tudi političnega in čustvenega vidika. Prepričani smo, da razen tistih, ki jih nakazuje vlada, ni drugih rešitev. Gre za pravno obliko vprašanja, ki je dejansko bilo že rešeno. Primerno se nam zdi, da se je vlada lotila tega vprašanja sedaj, ko so odnosi med Italijo in Jugoslavijo prijateljski. Do izraza mora slediti priti želja po globljinu sodelovanju med dvema državama«.

Za republikanci je Moro sprejel delegacijo PSDI: Tanassija, sen. Arioista in posol. Cariglio. Razgovor je trajal približno pol ure, zatem pa je Tanassi izjavil: »Predsednik in podpredsednik vlade ter zunanji minister so nas seznanili s pogajanjmi obeh kon bivšega Svo-bodnega tržaškega ozemlja. Glede na vse okoliščine se strinjamo s stališčem vlade«.

Delegacijo socialistične stranke so sestavljali tajnik De Martino, sen. Zuccala in posol. Mariotti. Tudi to srečanje je trajalo približno pol ure,

Po »črnem letu« 1975 možno rahlo izboljšanje položaja

Letos je narodni dohodek padel za 3,5 odstotka - Pono-ven poziv sindikatom, naj se odpovejo mezdniim poviškom

TRIM, 30. — Vlada je objavila v skrajni obliki osnovne podatke »poročila s predvidevanji o razvoju italijanskega gospodarstva«. Iz poročila izhaja predvsem politična linija Morove in La Malfove vlade, ki poizkajajo z zvišanje osebnih dohodkov delavcev, češ da bi to dejansko ome-govalo prve korake iz »tunela krize«. Vlada namreč upa, da se bo družbeni dohodek konec prihodnjega leta zvišal za približno 2 odst., medtem ko je leto 1975 zapisano kot »črno leto«. Prvič po vojni se je namreč narodni dohodek znižal za 3,1 do 3,5 odst.

Vlada seveda ne poudarja, da je to rezultat krize, toda istočasno izloči posledica restriktivne politike, ki se je omejevala zgolj na reševanje denarnih problemov in plačilne bilance s tujino.

Glede gospodarskega okvira, v katerem se nahaja Italija, trdi vlada v odobrenem poročilu, da je za mednarodno konjunkturo značilno krčenje popraševanja in proizvodnje. Za prihodnje leto je predvideno, da se bo stanje rahlo izboljšalo, vendar ne v taki meri, da bi se lahko Italija od tega okoristila.

Glede dejavnikov, ki bodo vplivali na razvoj italijanskega gospodarstva na srednji rok je zaskrbljujoč podatek, da se je »gnota« investicij v industriji znižala za 20 odst., za 8 odst. pa so padle investicije v gradnjah. Poprečno so se torej naložbe kapitalov v proizvodne namene skrčile za 13 odst. Odstotek brezposelnih se bo še zvišal. Računajo nam-

reč, da bo zaposlitvena raven ostala taka, kot doslej, vendar je treba te-mo dodati še priliv mlade delovne sile, ki bo povečal armado brezposelnih.

Osebnih dohodki zaposlenih so se letno zvišali za 22 odst., če računamo tudi draginjske doklade in drugo. S tem v zvezi analizira vladno poročilo o predvidevanjih za prihodnje leto tudi učinke vladnih dekretov za gospodarstvo. Vlada računa, da bo zmanjšanje in krčenje potrošnje, predvsem tistih dobrin, ki jih Italija uvaža, pripomoglo k rahlemu izboljšanju stanja prihodnje leto: Vlada računa vsaj na 2 odst. večji narodni dohodek v prihodnjem letu.

Kljub temu pa strokovnjaki, ki so pripravili poročilo, niso o tem popolnoma prepričani, češ da bo vse odvisno od tega, v kolikšni meri bodo sindikati dosegli mezdne poviške. Strokovnjaki (in vlada, ki je poročilo odobrila) namreč postavljajo sindikate ponovno pred izbiro: ali višji osebni dohodki za tiste, ki že imajo zaposlitev, ali pa nižji dohodki, vendar ob odprtih možnostih za zvišanje števila zaposlenih. Pri tem pa poročilo ne navaja, kaj namerava vlada storiti, da bi se zvišale investicije in s tem tudi delovna mesta.

Znano je, namreč, da so sindikati znano povedali, da povezujejo pogod-bena gibanja zainteresiranih kategorij prav z vprašanjem usmerjevanja investicij.

Glede gospodarskih smernic namreč vlada v tej objavljeni sintezi

omenja zgolj težnjo, da bi skrčili ti-ti del potrošnje, ki je v večji meri odvisen od uvoza. Enako velja tudi za storitve in dobrine.

Tajništvo sindikalne federacije nam daje medtem svoje delo z napori, da bi doseglo odkrito konfrontacijo s političnimi strankami. V la namen so že sporečili datume prvih srečanj: jutri se sestanejo s socialdemokrati, naslednjega dne pa s socialisti. Sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL namerava vsekakor zaključiti krog srečanj s strankami ustavnega loka do 9. oktobra, ko se bodo srečali z vlado.

Italijo začneja pretrgati tudi polemika o sklepu držav proizvajalcev surove nafte (OPEC), da zvišajo za 10 odst. ceno petroleja. Bojazen, da bo to pomenilo nov povisek v ceni bencina, je dejansko utemeljen, vendar bi posledice takega sklepa ne bile najbolj ugodne. Združene lastnikov bencinskih črpalk opozarja vlada, da bi to pomenilo nov udarec življenjske ravnih državljanov, ki so že lani potrošili 3 milijarde litrov bencina na manj kot pa leta 1973.

E ncinarji poudarjajo tudi, da bi zvišanje cene goriva prizaletelo veliko mrežo avtoprevoznikov, kar bi nujno vplivalo na cene prevažnega blaga z mehanizmom, ki utegne resno ogroziti ravnovesje v italijanskem gospodarstvu. Zato predlagajo, naj vlada izdela resen načrt globalnega značaja, uveljavlji v tem sektorju selekcijo potrošnje, predvsem pa naj opusti dosedanje politiko »samonadzorovanja« do velikih petrolejskih družb.

JUTRI V OKVIRU DNEVA SOLIDARNOSTI S ŠPANIJO

Manifestacija sindikalnih organizacij Ustanovljena agencija Alpe-Adria za boljše proti fašističnemu režimu v Španiji in vsestransko obveščanje na področju dežele

Enotni antifašistični odbor pozval vse demokratične sile na čim širšo udeležbo - Pristanišniki sklenili bojkotirati špansko ladjo

Med tržaškimi demokratičnimi ljudskimi množicami se nadaljuje val ogorčenja nad kravato zatratno dejavnostjo fašističnega režima v Španiji. Odlučni protesti se dvigajo predvsem iz vrst tržaškega delavstva. Pokrajinska sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL je za jutrišnji dan, posvečen v mednarodnem merilu solidarnosti s trpečim španskim ljudstvom, napovedala vrsto pobud. Delavci bodo namreč četrt ure stali v znak protesta nad gnusnim umorom petih španskih antifašistov in rodoljubov ter iz solidarnosti s hrabrim španskim ljudstvom, ki se bori za svobodo in demokracijo. Ravno tako so na ravni sindikatov sklenili, da bodo delavci podarili za slušek ene delovne ure španskim političnim in sindikalnim gibanjem, ki se borijo za svobodo. Četrtna stavka bo od 11. do 11.15.

V popoldanskih urah bo pokrajinska sindikalna zveza priredila na Trgu Golodni enotno manifestacijo, na katero vabi predstavnike oblasti in vse demokratične politične, sindikalne organizacije, partizanska združenja in druge. Manifestacija bo ob 18. uri.

S tem v zvezi se je večeraj ponovno sestal tržaški enotni antifašistični odbor proti fašizmu in zatiranju ter izdal krajše poročilo, v katerem vabi prebivalstvo, da se udeleži jutrišnje enotne manifestacije. Odbor je obenem delno spremenil svoj program, ki ga je bil izdelal na predhodni seji. Prvotno je namreč napovedal solidarnostno manifestacijo za prihodnji četrtek, večeraj pa je sklenil, da bo svojo manifestacijo priredil 22. oktobra, v tednu solidarnosti s španskimi antifašisti, ki ga prireja organizacija «Espana libera». Ob tej priložnosti bo namreč v Trstu znani španski pesnik in antifašist Alberti, kateremu bo miljska občina podelila naslov častnega meščana. Podrobnosti s tem v zvezi bo antifašistični odbor še določil.

Ogorčenje nad obsodbo in usmrtno prijavo španskih in baskovskih antifašistov je v posebnem poročilu izrazil sektor KPI Grandi Motori ter pozvala vse tržaško delavstvo, naj se odločno izreče ter podpre v raznih oblikah boj španskega ljudstva.

Za konkretno obliko boja proti Francovemu krvoločnemu režimu se je odločilo pokrajinsko sindikalno tajništvo pristanišnišnikov, ki je sklenilo bojkotirati špansko trgovsko ladjo «Mar Cantabrico», ki je zasedena v tržaškem pristanišču. Akcija bojkota bodo pristanišniki izvedli danes in jutri.

● Na deželni odborstvu za industrijo in trgovino so večeraj sprejeli predstavništvo delavskega sveta zasedene tovarne Saifac. Funkcionar odbora dr. Pastorino je zagotovil,

S SINOČNJE SEJE REPENTABRSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Poročilo župana P. Colje o delovanju nove uprave

Solidarnostna izjava s španskim ljudstvom, resolucija v podporo Stalnemu slovenskemu gledališču in resolucija o kraških rezervatih

Sinoči se je sestal repentabski občinski svet, ki je razpravljal o številnih vprašanjih, ki pobliže zadevajo to kraško občino. Uvodoma je župan, dr. Pavel Colja, podal poročilo, v katerem je naglasil, da si sedanja uprava želi pri svojem delu sodelovanje vseh sil, ki so zastopane v občinskem svetu. Nova uprava želi ustvariti take delovne pogoje in tak način delovanja, ki naj privede do najširše odprtosti uprave do občanov ter do socialnih, kulturnih in gospodarskih organizacij.

V poročilu je Colja naglasil, da prva stvarna možnost soudeležbe občanov pri upravljanju občine priprava občinskega proračuna. Zato bo uprava na sestankih po vaseh obrazložila občanom finančni položaj, težave in hkrati določila smerice za bodoče delovanje, kajti nje na želja je, da bi prišlo v občini do resničnega samoupravljanja.

Župan Colja je nato nadaljeval: «Menimo, da sodita zaščita in ovrednotenje kraškega okolja med osnovne dolžnosti in naloge našega delovanja. V sedanjih regulacijskih načrtih bomo vnesti tiste popravke, ki bodo koristili za naše prebivalstvo, še predvsem za prebivalce Ferneitovec. Avtopot pri Ferneitovi ostaja namreč najbolj pereče vprašanje sedanje občinske problematike». Nato je Colja obvestil občinski svet o sestankih, ki jih je imel z raznimi ustanovami, ki pa se niso ugodno iztekli. Poudaril je, da je treba to pobudo čimprej uresničiti, da pa slovensko prebivalstvo ne sme nositi največjega bremena.

O vprašanju meje med Italijo in Jugoslavijo, je Colja dejal, da bo ureditev privedla do izboljšanja odnosov med Italijo in Jugoslavijo, pri tem pa je treba poudariti, da se lahko ustvari trajno sožitje le z usklajitvijo pravic slovenske narodnostne skupnosti. Ob koncu je predlagal enominutni molk v počastitev spomina petih umorjenih španskih antifašistov.

Na svoji prvi seji je občinski odbor razdelil nalogo: mesto podžupana so poverili Sonji Baiss, ki skrbi tudi za šolstvo in socialno skrbstvo, odbornik Zoran Kutin bo skrbel za

Drevi v Nabrežini razprava o Španiji

Drevi ob 20.30 bo na sedežu društva Inter 1904 v Nabrežini mladinska razprava o temi «Španija: odpornost leta 1975», ki jo prireja klub krožek socialistične mladine «S. Alende» in nabrežinska komunistična mladina.

● Tržaški kvestor dr. Leonardo Musumeci, ki je bil imenovan za turinškega kvestorja, je bil večeraj na poslovnem obisku pri vladnem komisarju prefektu dr. Di Lorenzu. Prefekt je kvestorju, ki bo danes odpotoval v Turin, voščil obilo uspeha na novem delovnem mestu.

STALIŠČE DEŽELNEGA TAJNIŠTVA SLOVENSKE SKUPNOSTI

Sporazum bo ugodno vplival na vsestranski razvoj odnosov

Zaščita slovenske narodnostne skupnosti mora biti dopolnjena in raztegnjena na celotno področje, kjer manjšina živi - Ostra obsodba fašističnega režima v Španiji - Kriza deželnega odbora

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti se je pod predsedstvom Mirka Špacapana sestalo v Jamljah in obravnavalo več perečih problemov. Najprej je tajništvo poslušalo spomin pokojnega prof. Rada Bednarika, ki je kot podpredsednik goriške Slovenske skupnosti aktivno sodeloval do zadnjega v slovenski straniki. Posebno pozornost je tajništvo naložilo problemu dokončne ureditve meje med Italijo in Jugoslavijo ter krizi, ki je zajela deželni odbor Furlanije - Julijske krajine ter stranke, ki ga sestavljajo. O teh problemih je poročal deželni tajnik dr. Drago Štoka, nakar se je razvila diskusija, v katero so posegli vsi prisotni.

Na začetku seje je deželno tajništvo Slovenske skupnosti z ogorčenjem obsodilo zločinskih ustrelitev baskovskih in španskih rodoljubov, ki so darovali svoja življenja za boljše dneve svojega naroda in za svobodo španskega ljudstva, ki je pod okoliščini fašistične diktature. Prej ali slej bo španskemu in baskovskemu narodu zasijala svoboda in v takrat bodo padli rodoljubi zavzeli v zgodovini svojega naroda tista mesta, ki jih danes imajo v naših srcih Bidovec, Marušič, Valenčič in Miloš ter vsi, ki so padli za svobodo slovenskega naroda od

početkov fašizma do leta 1945. V zvezi z vestmi o doseženem sporazumu med Italijo in Jugoslavijo sledi dokončne ureditve meje, se deželno tajništvo Slovenske skupnosti sklicuje na stališče, ki ga je tržaška SS zavzela 2. aprila 1974, ko je izjavila, «da smatra doseženo ureditev meje med obema državama za ustaljeno dejstvo in zato zahteva, naj se v kadi odpravi vsakršni razlog za nestvarne interpretacije in pogrevanje preživetih stališč ki so za vse škodljive».

Trenja, ki so bila med Italijo in Jugoslavijo zaradi odprtega vprašanja dokončne ureditve meje, so seveda neugodno vplivala na medsebojne odnose obeh držav, kar se je posledično negativno odražalo tudi pri reševanju odprtih vprašanj slovenske manjšine v Italiji.

Zaradi tega je razumljivo, da deželno tajništvo Slovenske skupnosti pozitivno ocenjuje dokončno ureditev meje in meni, da bo sporazum ugodno vplival na bodoči razvoj vseh stranskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo ter pospešil in poglobil mirno sožitje med tu živčima narodoma. Slovenska narodna skupnost, ki je bila doslej z londonskim sporazumom razdeljena na tržaške in druge Slovence v Italiji, bo morala odsej naprej tvoriti politično in juridično celovitost. V tej zvezi je zato deželno tajništvo Slovenske skupnosti izrazilo prepričanje, da bi morali pravice zapisane v londonskem sporazumu v korist slovenske manjšine biti dopolnjene in raztegnjene z novim sporazumom na vse Slovence v deželi Furlanije - Julijske krajine, ker gre za eno samo manjšino, ki mora biti v vsem zaščiten v vseh svojih narodnih, političnih, gospodarskih, socialnih in kulturnih vrednotah.

Svoje dokončno stališče o italijansko - jugoslovanskem sporazumu pa bo deželno tajništvo Slovenske skupnosti zavzelo, ko bodo podrobno znane določbe celotnega sporazuma, posebej glede globalne zaščite Slovencev v Italiji.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je nato obširno govorilo o politični krizi, ki je ponovno zajela stranke, ki sestavljajo sedanji deželni odbor. Posebno pozornost je tajništvo posvetilo trenju, ki vlada med štirimi strankami, to je med KD, PSI, PSDI in PRL. To trenje dejansko onemogoča sedanjemu odboru resno delo ter učinkovito reševanje problemov, ki tarejo delovnega človeka. Neučinkovit je pa sedanji deželni odbor predvsem kar zadeva reševanje odprtih slovenskih vprašanj, na katere je Slovenska skupnost večkrat opozorila tako posredno kot prek številnih zakonikih snovkov, ki jih je vložila v deželno svetlo, posebej pa prek zakonikih snovkov za globalno zaščito

Na sinočni seji so še dobili vrsto odobrov sklepov in imenovali predstavnike občine v razne komisije in konference.

KLJUB NEKOLIKO VIŠJIM ODKUPNIM CENAM

Živinoreja v tržaški pokrajini je tudi lani občutno nazadovala

Zaradi nezadržnega naraščanja stroškov čedalje manj govedi v naših hlevih - Podpirati pobude, kakršna je zamisel o gradnji zadržnega hleva in mlekarne na Krasu!

V lanskem letu so bile tudi na našem področju dosežene nekoliko višje cene za odkup živin: v mleka, hkrati s tem pa je bil za daljši čas preprečen uvoz govine živine in mesa iz tretjih dežel na italijansko tržišče: vse to pa ni moglo zaustaviti nadaljnje nazadovanja živinoreje na območju tržaške pokrajine.

Ta ugotovitve, ki velja prav tako in v morda še v večji meri tako za letošnje leto, izhaja med drugim tudi iz uradnega pregleda o gibanju kmetijskih dejavnosti v tržaški pokrajini, ki ga je pravkar izdala tržaška trgovinska zbornica. Iz sta-

tičnih pregledov je namreč razvidno, da je bilo konec lanskega leta v naših hlevih le že 2.066 glav goveda, medtem ko jih je bilo leta 1974 2.453. Primerjava med tema dvema podatoma nam pove, da se je obseg govedoreje v razdobju dvestih mesecev skrčil za nadaljnjih 8%. Pravimo za «nadaljnjih», kajti ta negativni proces se nadaljuje in stopnjuje že vrsto let: leta 1970, na primer, je bilo v naših hlevih še 3.258 glav govine živine, naslednje leto se je njihovo število skrčilo na 2.869, naslednje leto na 2.757, itd. dokler nismo dosegli negativnega rekorda

TISKOVNA KONFERENCA V ČASNIKARSKEM KROŽKU

Ustanovljena agencija Alpe-Adria za boljše in vsestransko obveščanje na področju dežele

Agencija je usmerjena v moderno TV tehniko - Širok program Poudarek manjšinski problematiki - Dobri sosedski odnosi

Med večerajšjo tiskovno konferenco v časnikarskem krožku

V Časnikarskem krožku so večeraj predstavili novo tiskovno agencijo «Alpe - Adria», ki je poskusno delala že nekaj časa, večeraj pa se je njen znak prvič uradno pojavil na ekranih kopskega italijanskega večernega dnevnika, Časnikar Bogo Samsa, odgovorni urednik nove agencije, je v uvodu poudaril širši značaj agencije in v tej zvezi prečital naslednje izjavo:

«Ustanovili smo agencijo Alpe-Adria, da bi predvsem s televizijskimi vestmi prispevali k večjemu obveščanju o vseh aspektih dela in življenja dežele Furlanije-Julijske krajine in tako občutno zapolnili vrzeli na tem področju. V teh krajih je namreč mogoče videti pet televizijskih programov (dva RAI-TV, dva iz Slovenije in enega iz Hrvaške) sama dežela pa je predstavljena le v nekaterih in skrajno pomanjkljivo.

Nase vesti, prežete z antifašističnim duhom, bodo poročala o dogajanju v političnem, gospodarskem in socialnem življenju dežele, o kulturnih, znanstvenih, športnih in drugih dosežkih, o odnosih slovenske sosedni in o njeni mednarodni vlogi pri gospodarskih in kulturnih izmenjavah.

Pozornost bomo posvečali življenju in tvornosti slovenske narodnostne skupnosti v deželi. Z mednarodno konferenco o manjšinah je dežela Furlanije-Julijska krajina stopila na evropsko pozornico in vse kaže, da bodo manjšinska vprašanja postala posebna privlačnost tega področja. Pri tem bo agencija lahko odigrala pomembno vlogo informativno, ne zgolj na področju dežele same, ampak tudi v širšem zaledju in v Evropi.

Agencija bo sodelovala in koordinirala dejavnost s predstavniki italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. Zasedovala bo dnevno in tedensko v tiskovnih oglaševanjih na področju dežele F-J-K. Težila bo po odprti in objektivni informaciji v interesu človeka. Poročala bo o vlogi dežele in njenih organov v smislu notranjega razvoja in dialektike, kakor tudi v smislu njene mednarodne vloge.

Agencija se bo trudila, da s konstruktivnim poročanjem prispeva k ustvarjanju dobrih sosedskih odnosov in sodelovanju med deželo F-J-K in sosednjimi jugoslovanskimi republikama. Njene vesti bodo segle še širše, zato bodo imele vpliv na celoten jugoslovanski in občasno tudi na evropski prostor.

Agencija bo imela sedež v Trstu, dopisniško mrežo pa v vseh centrih dežele: Gorici, Vidmu in Pordenonu. Da bo zagotovila čim popolnejšo informacijo, se bo povezala z obstoječimi sorodnimi službami v deželi in v sosednjih deželah. Po svojem konceptu bo agencija odprta za vse sodelavce in za vse odjemalce, ki težijo k objektivni informaciji in so zanj zainteresirani. Za začetek si je zagotovila s pogodbo redno produkcijo za TV Koper, ki oddaja v italijanskem jeziku.

Agencija bo v najtesnejših stikih z vsemi dejavniki v deželi: s političnimi strankami, s sindikati, s kulturnimi, športnimi in drugimi organizacijami, z izvoljenimi predstavstvi, s periferičnimi uradi oblasti.

Razpolagala bo s sodobnimi audiovizualnimi tehničnimi sredstvi. Vesti in drugih informacij ne bo posredovala samo v televizijski tehniki, ampak v vseh dostopnih modernih tehnikah. «Dobre zveze ki obstajajo v deželi, pa so jamstvo za hitro posredovanje vesti uporabnikom».

Na tiskovni konferenci so številni časnikarji, ki so zastopali vsa sredstva množičnega obveščanja v naši pokrajini, izrekli novi agenciji mnogo uspeha v njenem delu in zahtevali vrsto konkretnih vprašanj v zvezi z organizacijo agencije, njenim delokrogom in smotri.

Agencija bo imela sedež v Trstu, dopisniško mrežo pa v vseh centrih dežele: Gorici, Vidmu in Pordenonu. Da bo zagotovila čim popolnejšo informacijo, se bo povezala z obstoječimi sorodnimi službami v deželi in v sosednjih deželah. Po svojem konceptu bo agencija odprta za vse sodelavce in za vse odjemalce, ki težijo k objektivni informaciji in so zanj zainteresirani.

Za začetek si je zagotovila s pogodbo redno produkcijo za TV Koper, ki oddaja v italijanskem jeziku.

Agencija bo v najtesnejših stikih z vsemi dejavniki v deželi: s političnimi strankami, s sindikati, s kulturnimi, športnimi in drugimi organizacijami, z izvoljenimi predstavstvi, s periferičnimi uradi oblasti.

Razpolagala bo s sodobnimi audiovizualnimi tehničnimi sredstvi. Vesti in drugih informacij ne bo posredovala samo v televizijski tehniki, ampak v vseh dostopnih modernih tehnikah. «Dobre zveze ki obstajajo v deželi, pa so jamstvo za hitro posredovanje vesti uporabnikom».

Na tiskovni konferenci so številni časnikarji, ki so zastopali vsa sredstva množičnega obveščanja v naši pokrajini, izrekli novi agenciji mnogo uspeha v njenem delu in zahtevali vrsto konkretnih vprašanj v zvezi z organizacijo agencije, njenim delokrogom in smotri.

Agencija bo imela sedež v Trstu, dopisniško mrežo pa v vseh centrih dežele: Gorici, Vidmu in Pordenonu. Da bo zagotovila čim popolnejšo informacijo, se bo povezala z obstoječimi sorodnimi službami v deželi in v sosednjih deželah. Po svojem konceptu bo agencija odprta za vse sodelavce in za vse odjemalce, ki težijo k objektivni informaciji in so zanj zainteresirani.

Agencija bo imela sedež v Trstu, dopisniško mrežo pa v vseh centrih dežele: Gorici, Vidmu in Pordenonu. Da bo zagotovila čim popolnejšo informacijo, se bo povezala z obstoječimi sorodnimi službami v deželi in v sosednjih deželah. Po svojem konceptu bo agencija odprta za vse sodelavce in za vse odjemalce, ki težijo k objektivni informaciji in so zanj zainteresirani.

SEJA SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Jutri, 2. oktobra 1975, bo ob 18. uri odborova seja. Na dnevnem redu bodo: razprava o delu deželne komisije za slovensko šolo, o težavah na nekaterih šolah zaradi pomanjkanja prostorov ter o posvetu o šolstvu, ki ga je priredil SLORI.

Koncerti

V gledališču Verdi bo v petek ob 21. uri drugi koncert letošnje jesenske sezone. Dirigent B. Campanella, violonist M. Marin. Na sporedu skladbe Mussorgskega in Sostakoviča. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni (telef. 31949).

Razna obvestila

Vodstvo TPPZ vabi vse pevce in orkestraše v petek, 3. t.m., ob 21. uri na generalno vajo za nastop v Čedadu.

Izleti

Sekcija ANPI iz Križa priredi 11. in 12. oktobra dvodnevni izlet v Marzabotto (Bologna), rojstno hišo bratov Cervi in v Brescio. Cena izleta 17.000 lir. Vpisovanje do 3. oktobra v ljudskem domu in v trafiki Trejtek.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 1. oktobra SEVER Sonce vzide ob 6.02 in zatone ob 17.47 — Dolžina dneva 11.45 — Luna vzide ob 1.16 in zatone ob 15.24. Jutri, ČETRTEK, 2. oktobra MIRNA

Vreme večeraj: najvišja temperatura 21,6 stopinje, najnižja 18,2, ob 19. uri 23,1 stopinje; zračni pritisk 1016,3 ustaljen, vlaga 76 odst., brezvetrie, nebo 6/10 pobočno, morje mirno, temperatura morja 21,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI Dne 30. septembra so se v Trstu rodili 4 otroci, umrlo pa je 7 oseb. UMRLI SO: 62-letna Rosina Maucis por. Rizzi, 64-letna Evelina Stok por. Novak, 72-letna Romano Novak, 66-letna Luigia Pahor vd. Benčina, 72-letni Arrigo Crisciani, 55-letna Vera Biasoli por. Pezzicar, 66-letna Marija Peric vd. Caharija.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (Od 13. do 16. ure) Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24; Seravalle, Trg Cavana 1. NOČNA SLUŽBA LEKARN (Od 19.30 do 8.30) All'Escapulo. Ul. Roma 15; INAM, Al Cammello, Drevored XX. Settembre 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Estria 35.

LEKARNE V OKOLICI Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 228-165; Opčine: tel. 211-601; Prosek: tel. 225-141; Bozje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sešljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

MILJSKA OBČINA RAZPIS NATEČAJA ŽUPAN na podlagi čl. 7 zakona št. 14 od 2. 2. 1973.

SPOROČA

da je občina sklenila dati po postopku, ki ga predvideva čl. 1. črka a) zakona št. 14 od 2. 2. 1973, dati v zakup dela za gradnjo občinskega greznika omrežja I. del - varianta - Osnova dražbe je 47.324.170 lir. Zainteresirana podjetja morejo zaprositi, naj se jim pošlje vabilo na licitacijo v roku 15 dni od dneva, ko bo sledeče opozorilo objavljeno, na tajništvo občine v Miljah, Ul. Marconi 1.

Župan (Gastone Mille)

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽASKA KREDITNA BANKA S.p.A. TRST - ULICA F. RIZZI 11 - 61-446

URADNI TECAJ BANKOVCEV Ameriški dolar 690.- Funt sterling 1402.50 Švicarski frank 256.- Francoski frank 151.10 Nemška marka 257.80 Avstrijski šiling 36.30 Dinar: debeli 33.50 drobni 33.50

MENJALNICA vseh tujih valut

Globoko potrti naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama in nona

MARIJA PERIC vd. CAHARIJA

Pogreb nepoznan pokojnik bo danes, 1. oktobra, ob 15. uri izpred nabrežinske cerkve na domače pokopališče.

Zalužje hčere Rozeta, Meri in Bruna, zetje Janko, Franco in Wafer, vnuki Vasilij, Katja, Manuela, Mariacristina in Francesco

Nabrežina, Zgonik, Trst, Tržič, 1. oktobra 1975

Dne 29. septembra je nenadoma preminila

ALOJZIJA PAHOR vd. BENČINA

ter pustila v globoki žalosti sina Paola. Pogreb bo danes, 1. oktobra, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Opčinah.

Opčine, 1. oktobra 1975

Občinsko pogrebno podjetje, Ul. Zonta 7/C.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državne srednje šole Fran Erjavec v Rojano sporoča, da bo začetna šolska masa danes, 1. oktobra ob 10.30. Učenci naj se zberejo v šoli ob 10.15.

Ravnateljstvo srednje šole «Igo Gruden» v Nabrežini sporoča, da bo začetna šolska masa danes, 1. oktobra ob 9. uri v nabrežinski župni cerkvi. Učenci naj se zberejo pred cerkvijo pet minut pred pričetkom mase.

Ravnateljstvo državne učiteljske «A. M. Slomška» s priključeno vzgojiteljsko šolo, sporoča, da bo začetna šolska masa danes, 1. oktobra ob 8.45 v župni cerkvi pri Sv. Ivanu.

Osnovna šola Prosek sporoča, da bo šolska masa danes, 1. oktobra, ob 10. uri. Učenci naj se zberejo na šolskem dvorišču ob 9.30.

Ravnateljstvo srednje šole sv. Cirila in Metoda v Trstu z oddelčnimi razredi na Katinih sporoča, da bo začetna šolska masa danes, 1. oktobra, pri Sv. Ivanu ob 9.30; učenci naj se zberejo v šoli ob 9. uri. Na Katinih bo šolska masa ob 9. uri; učenci naj se zberejo v šoli ob 8.30.

Ravnateljstvo nižje srednje šole «F. Levstika» s Proseka in z oddelčnimi razredi v Sv. Križu obvešča, da se bo nova šolska leto pričelo danes, 1. oktobra, s šolsko maso. Na Proseku bo šolska masa ob 8.30, v Sv. Križu pa ob 9. uri. Vsi dijaki naj, po sv. maši, pridejo v šolo.

Ravnateljstvo Družnega trgovskega tehničnega zavoda «Žiga Zois» obvešča, da bo začetna šolska masa danes, 1. oktobra ob 8.45 v cerkvi pri Sv. Ivanu.

Ravnateljstvo znanstvenega liceja «France Prešeren» v Trstu obvešča, da bo začetna šolska masa danes, 1. oktobra ob 8.45 v župni cerkvi pri Sv. Ivanu.

Didaktični ravnatelj sporoča, da bodo šolske mase danes, 1. oktobra, po naslednjem sporodu: za šolo pri Sv. Jakobu ob 9. uri, za šolo «D. Kette» ob 10.30 v šoli v Ul. sv. Frančiška 25, v Ul. Donadoni ob 11. uri, pri Sv. Ani (v šoli) ob 10. uri, za šolo «O. Zupančič» ob 9.30, v Barkov. ljah ob 8.30, za šolo «F. Milčinski» ob 9. uri, v Rojano ob 10.30.

Ravnateljstvo državnega strokovnega zavoda sporoča, da se prične novo šolsko leto danes, 1. oktobra, s šolsko maso ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Jakobu.

Ravnateljstvo srednje šole Simon Gregorčič v Dolini sporoča, da bo začetna šolska masa danes, 1. oktobra, ob 9.30 v dolinski župni cerkvi. Učenci naj se zberejo pred cerkvijo 5 minut pred pričetkom mase.

Kino Ariston 15.30—21.30 «Scene da un matrimonio». Režija Ingmar Bergman. Igrata Liv Ullmann in Bibi Andersson.

Grattacielo 16.30 «Ultimo grida dalla savana». Barvni dokumentarni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Fenice 14.30 «Il padrino II. del. Barvni film. Igra Al Pacino. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Excelsior 15.30 «Funi Lary», barvni film. Igrajo Barbara Streisand, James Caan in Omar Sharif.

Nazionale 14.40 «Il padrino II. del. Barvni film. Igra Al Pacino. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Eden 16.00 «Lenny». Crno-beli film. D. Hoffman in V. Perine. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ritz 15.30 «Mandingo». Barvni film. Igrajo James Mason, Susan George, Perry King. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Sette spose per sette fratelli». Barvni film.

S SESTANKA ZDRUŽENJ UPRAVIČENCEV VZHODNEGA KRASA

Zahteva jusarskih upravičencev po reševanju zemljiških vprašanj

V ta namen se bodo predstavniki združenj sestali z rajonsko konzulto na Opčinah ter iznesli svoje predloge

V soboto, 27. septembra, so se v openski gostilni sklaus sestali člani združenj jusarskih upravičencev za Opčine, Bane, Trebeče, Padrice, Grope in Bazovico, vasi, ki obsegajo področje vzhodnega Krasa. Namen sestanka je bil proučiti sedanje pogoje, ki jih imajo jusarski upravičenci v posameznih vaseh. Čeprav je prišlo do novih razdelitev zemljišč na zgornji planoti še v dobi Marije Terezije, so prejšnje samostojne občine ukinili in jih priključili tržaški občini, zlasti pa so se vedno ostala skupna last vasi. Po odločbi iz tiste dobe so tudi ustanovili zemljiške katestre za posamezne vasi. Imenovali so jih katastrske občine in so se danes veljavi.

Na skupnih zemljiških so imeli prebivalci vsaj pravico do poseja, pobiranja strelje, sekane drvi in razdeljevanja skupnih zemljišč med posamezne družine.

Na omenjeni seji so združenja jusarskih upravičencev sklenila, da u radno zaprosijo za sestank s predstavniki konzulte za vzhodni Kras. Konzulta je sprejela ta predlog in najavila uradni sprejem za razgovore.

Obnavljali bodo vrsto prejšnjih vprašanj. Kar zadeva Opčine je zemljiški kataster leta 1822 priznal in vključil 4.074.782 kv.m skupnega zemljišča. Ta zemljišča so porazdelili leta 1862 med 227 posestnikov. Leta 1905 - 1906 so ta skupna zemljišča spet razdeljevali, vendar razdelitve niso izvedli do kraja. Zaradi tega je na Opčinah iz te dobe še vrsta nepravilnosti glede lastnine zemljišč. Teh je precej. Nekateri so na svojih, na novo pridobljenih zemljiških zgradili hiše, drugi pa so jih ogradili z zidom.

Novi zakon iz leta 1926 je skušal te nepravilnosti rešiti in v tej dobi so sestavili tudi nove sezname jusarskih upravičencev. Seznamu so tedaj priključili tudi nove sezname vseh neresenih zemljiških lastnin. Pristojni urad za likvidacijo skupnih zemljišč ni v tistem času izvedel postopka, kot ga je določal zakon. Seznami in prošnje za likvidacijo skupnih zemljišč je dobil precej težje v predal in čakajo rešitve.

Leta 1945 je tržaška občina ali urad za likvidacijo skupnih zemljišč, odstopil večjo parcelo skupnih zemljišč za potrebe ameriške vojske u pravne, ki je gradila nove hiše. Pozneje je ZVU prepusila te hiše italijanski upravi, ki je imela s temi zgradbami velika stroškov za popravila. Da bi se teh stroškov odkupila, je hiše enostavno prodala. Vprašanje skupnega zemljišča, s hišo in vrtom vred, pa je ostalo odprto in da bi tudi to vprašanje rešili, so prodali tudi ta skupna zemljišča po 4.000 lir za kv. m. Podobna je bila tudi usoda tistih skupnih zemljišč, ki jih je za gradnjo novih hiš dobila ustanova beguncem.

Poleg tega se Opčine sopročajo tudi s problemom novega pokopališča, o katerem bodo tudi razpravljali na prihodnjem sestanku s konzulto za vzhodni Kras.

Podobne probleme imajo seveda tudi ostale omenjene vasi. Bani so skušali rešiti lastništvo skupnih zemljišč že pred 15-20 leti, a jim to doslej še ni uspelo. Trebeče imajo skupna zemljišča v predelu, ki ga uporabljajo v vojska oblast za svoje manevre in v predelu kamnoloma Faccanoni. Vprašanje so sicer svoj zemljiški problem zadovoljivo rešile in bodo lahko za primer in zgled pri razpravi, kljub temu pa imajo vrsto odprtih vprašanj, med katerimi vprašanje namestitve zapora za mladoletce. Svoje probleme

USPEŠEN ZAKLJUČEK KONGRESA ANATCMOV

V Portoržu je končal s delom šest-najsti kongres Združenja anatomov Jugoslavije (Avstrija, Belgija, Bolgarija, Brazilija, DR Nemčija, Anglija, Francija, Italija, Japonska, Madžarska, Nizozemska, Romunija, ZR Nemčija, Sovjetska zveza, Švica in Švedska). Kongres so posvetili tridesetletnici osvoboditve in 20-letnici ustanovitve Združenja. Zato so organizirali tudi spominski razstavo, na kateri so prikazali povojni razvoj Združenja.

O delu kongresa lahko rečemo, da je povsem uspeš, saj so medicinski strokovnjaki izmenjali svoje bogate izkušnje in tudi novosti s področja histokemije žlez z notranjim izločanjem. Pri tem je bilo precej govora o uvažanju najmodernejših metod, kot je na primer elektronska mikroskopija.

Organizacija kongresa je bila odlična. Predvsem gre pohvaliti si-

bodo iznesli tudi predstavniki Gropa-

Vse te vasi pa imajo vrsto skupnih problemov. Tržaška občina si namreč v zadnjih 50 letih lasti pravico do skupnih zemljišč in jih neupravičeno razprodaja v namene, ki ne prinašajo vsajake skupnosti nobene koristi. Precej skupnih zemljišč je prodala raznim dobrodelnim ustanovam, ali pa jih je dala v najem zasebnikom. Ravno tako sta tržaška občina in urad za likvidacijo odstopila mnogo skupnih zemljišč raznim javnim in državnim ustanovam v javne namene, na primer za državne in hitre ceste, za naftovode, planovode, železnico itd. Nekateri ustanove so ta zemljišča odplačala in ta denar se steka v posebni sklad, ki ga upravlja občina in urad za likvidacijo skupnih zemljišč.

Stališče Združenj jusarskih upravičencev je v tem pogledu jasno. Zahtevajo namreč, da bi jim bila omogočena pravica vpogleda v denarne knjige in da bi na ta način vedeli, v kakšne namene je bil uporabljen denar od prodaje skupnih zemljišč.

Na sobotnem sestanku so sklenili, da vsaka prizadeta vas iznese svoje

zahteve pisмено in da jih predstavni-ki izročijo predsedstvu konzulte za vzhodni Kras s prošnjo, da pristojne oblasti čimprej pristopijo k reševanju teh problemov, ali pa da vsaj vso zadevo proučijo skupno s prizadelemi upravičenci.

S sestanka je izšlo tudi priporočilo vsem, ki spadajo v območje konzulte za zahodni Kras, to je Kontovelu, Proseku in Križu, da tudi njihova združenja iznesejo zahteve glede skupnih zemljišč, ter predlog, da bi v bodoče nastopali pri oblasteh skupno.

4. oktobra prevoz živali v avtobusih

Glede na to, da je 4. oktobra praznik sv. Franciška, zavetnika živali, je ACEGAT sklenila, da bodo lastniki psov, mačk in drugih manjših živali lahko izkoristili za njihov prevoz mestne avtobuse. Ta dan namreč v nekaterih cerkvah blagoslovljajo živali. Dovoljenje ACEGAT velja od 10. do 14. ure, prevoz bo brezplačen.

vendar morajo lastniki svoje živali

NA PONEDELJKOVI SEJI V NABREŽINI

Županov odgovor na posege o programu občinske uprave

Soglasno so določili zemljišče za novo osnovno šolo v Devinu

V ponedeljek se je ponovno sestel devinsko-nabrežinski občinski svet. Ob začetku seje so svetovalci soglasno sprejeli protestno resolucijo zaradi umora petih španskih antifasistov. Padel je tudi predlog, da bi občinski svet pripravil enotno občinsko protestno manifestacijo, ki bo verjetno v soboto ob 17.30 v Se-slanju.

Sledil je županov odgovor na številne pogoje v razpravo o programu občinske uprave. Posl. Škerk je uvodoma dejal, da je bila razprava obširna, zelo zanimiva, včasih pa tudi protislovna. Poudaril je, da je pogovarjal sestavo programa dejstvo, da je moral biti osnovna proračun, ki ga je pripravila prejšnja uprava. V odgovor svetovalca Colombanu (KDP) je župan naglasil, da ni mogoče nikogar osebno prizadeti, da pa ne more mimo klientelizma in diskriminacije do KPI, ki jo je vodil prejšnji občinski odbor.

V odgovoru na vprašanja, ki jih je zastavil svetovalec Brezigar (SS), je Škerk najprej pojasnil, da se bo sedanja uprava vsestransko potegovala za zaščito slovenske manjšine. Glede vprašanja osebja je dodal, da novi odbor v najkrajšem času reši vprašanje ekonomskih izboljšav, česar prejšnja uprava ni storila, čeprav gre za stare ukrepe, ki so jih ostale občine že pred časom uvedle. Naglasil je še, da uprava želi, da bi uslužbenici čim koristneje delali in bo zato pripravila nove predloge. Škerk je nadalje poudaril, da mora antifasistični odbor povečati svojo dejavnost in se večkrat sestajati. V zvezi z vprašanjem možnosti večjih dohodkov je dejal, da si je Brezigar v protislovju, ko pravi, da ni mogoče povečati dohodkov občinske uprave, in navedel nekaj primerov, kot zvišanje najemnin kam-

nolomov, pobiranje parkirnine v Se-slanju in odprtje kioskov v kopališčih.

Po krajših odgovorih svetovalcem Zanevri, Medulinu in Beltraminiju je Škerk načel vprašanje regulacijskega načrta, ki ga je zastavil Pase (KDP). Dejal je, da je novi načrt (čakal na občini 4 mesece in sedaj ga je morala uprava ponovno dati na vpogled, seveda s popravki, ki so jih na osnovi odločitev prejšnjega občinskega sveta vnesli tehnik. Med drugim je dejal, da niso bili ti popravki dovolj natančno vneseni.

V zvezi s tem vprašanjem je Brezigar iznesel zahtevo, naj uprava ugotovi neotročnost na popravkih regulacijskega načrta in ugotovi morebitne krivice, kajti nepopoljnost je, da se birokratski aparat ne drži volje občinskega sveta.

Sledila je daljša razprava o določitvi zemljišča za novo osnovno šolo v Devinu. Po več kot enournem proučevanju raznih možnosti, je bil s sklenjen sprejet predlog, ki ga je v imenu odbora iznesel podžupan Cal-di in ki predvideva zgradnjo nove šole na 7.000 kv. m. velikem zemljišču v bližini sedanje šole.

Ob koncu seje je občinski svet

izvolil še svoje predstavnike v komisijo za socialno in zdravstveno skrb-

stvo na šolah in v komisijo za šolo s celodnevni poukom.

ACLI za razpust nepotrebnih ustanov za socialno skrbstvo

Znano je, da se demokratske sile v Italiji resno zavzemajo za to, da bi država v najkrajšem času razpustila preobširno mrežo »podpornih in socialnoskrbstitvenih« ustanov, ki so marsikdaj nepotrebne in razpisniške, ter predala njihove pristojnosti državnim upravam.

To pobudo je v Trstu podprla organizacija ACLI, katere namen je zbrati potrebnih 50 tisoč podpisov pod peticojo parlamentu. Po ustavi lahko namreč tako število državljano sproži zakonodajni postopek v zbornicah.

Ustanovljen je bil odbor, v katerem je nekaj invalidov, predstavnikov sindikatov in podpornih organizacij. ACLI poziva državljane, naj podpisajo peticojo, kajti država troši sedaj po nepotrebnem na leto približno 150 milijard, ki se stekajo skozi blagajne približno 50 tisoč ustanov. Eden izmed najbolj značilnih primerov je ustanova za »materinstvo skrbstvo« ONMI, ki bo razpuščena z državnim zakonom že konec leta, ji pa za zakladno ministrstvo krilo letni deficit tudi za prihodnje leto.

ACLI zato poziva Tržačane, naj podprejo to pobudo. Prvi sestanek odbora za zbiranje podpisov bo dre-vni v dvorani pokrajinskega vodstva ACLI v Ul. sv. Franciška 4.

● V petek, 3. oktobra, ob 20. uri bo v prostorih politično-socialnega krožka »Che Guevara« (Ul. Madonnina 19) odvetnik S. Canestrini predaval o temi »Ali bo uspelo demokraciji pro-dreti v vojsko?«. Sledila bo razprava.

Jutri v Postojni seminar slavistov

Jutri se bo v Postojni začelo stro-

kovno zborovanje Slavističnega društva Slovenije, katerega se bodo udeležili tudi nekateri zamejski slavisti. Zborovanje se bo pričelo ob 8.30, ko bo, po uvodnem pozdravu, na sporedu vrsta strokovnih predavanj o Leizu Kraigherju in o Florjani Lipuš. Popoldne pa bodo na sporedu štiri predavanja o slovni-ci. V petek bo izredni občni zbor Slavističnega društva Slovenije, v soboto pa proslava 40-letnice ustanovitve društva.

GORISKI DNEVNIK

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ V GORICI

SKGZ pozdravlja sporazumevanje o meji ker se tako utrjujeta sodelovanje in mir

Dokončno bo SKGZ opredelila svoje stališče, ko bo razpolagala s potrebnimi informacijami o vsebini napovedanega sporazuma - Obsodba fasističnega nasilja v Španiji

Napovedani sporazum med Itali-jom in Jugoslavijo o meji ter obsodba zločinov, ki jih je fašistični režim v Španiji izvršil nad svojimi ljudstvom, sta bili glavni temi v razpravi na seji izvršnega odbora Slovenske kulturne - gospodarske zveze, ki je bila v ponedeljek zvečer v Gorici.

Predsednik Race je člane izvršnega odbora seznanil s položajem, kakor v zvezi z mejo izhajajo iz časopisnih poročil, ter je še posebej omenil velik interes slovenskega prebivalstva za pravno priznanje stalnosti italijansko-jugoslovanske meje.

«Naša organizacija pozdravlja sporazumevanje ter pričakuje od njega velike ugodne posledice za celotno obmejno prebivalstvo ter predvideva, da bodo v novi klimi nastale nove možnosti za sodelovanje v interesu obeh držav.»

Predsednik Boris Race je nato dejal, da bodo z ureditvijo meje prenehali obstajati razlogi za poptosti, kar bo samo koristilo miru.

Ker skrajna desnica skuša špekulirati z mejnim vprašanjem, so se demokratske politične sile odločile, da bodo o njem razpravljali vsa izvoljena telesa, tako da bo deležni sporazum čimbolj široko podpre.

Ker je bilo uradno sporočeno, da bosta oba zunanja ministra danes sporočila parlamentu vsebino predlaganega sporazuma, bo SKGZ svoje stališče sprejela potem, ko bo razpolagala s potrebnimi podatki o vsebini sporazuma.

SKGZ je že v nedeljo objavila svojo obsodbo fašističnega španskega režima, ki se v smrtnih kričih zateka k ubijanju protifašistov in borbe za avtonomijo in svobodo narodov v Španiji, na seji v ponedeljek pa so se člani izvršnega odbora pridružili vsem naprednim silam v svetu v obsodbi gnusnega zločina ter v njihovem boju proti zadnji fašistični diktaturi.

Načelnik komisije za gospodarstvo dr. Vito Svetina je nato poročal o novih pogledih na razlaščenje slovenske zemlje za avtoport v občini Repentabor ter je rekel, da je potrebno poleg neposredne materialne odškodnine razlaščenemu zagotoviti tudi uveljavitev širšega intereso narodnostne skupnosti v novih organizmih, ki nastajajo na razlaščenih zemlji, tako da bi naša narodnostna skupnost dobila zameno za izgubljene trajne dobrine. Tako je potrebno poiskati način, da predstavnik naše skupnosti sodeluje pri določanju gospodarskega razvoja. S tem v zvezi je bila se-ustavljena posvetovalna komisija, ki bo vprašanje preučila z vidika novih spoznanj.

Tajnik SKGZ dr. Dario Cupin pa je v obliki sociološke študije prikazal položaj Slovencev v občini Milje. Nizal je podatke o številčnosti naše skupnosti v tej občini na podlagi popisa, iz katerega izhaja, da se je 1971. leta med popisom zapisalo naši narodnosti 680 prebivalcev, od katerih je 65 odstotkov upokojenec. V daljši razpravi so sklenili, da bodo s položajem seznanili miljsko občinsko upravo ter poiskali način za celovito reševanje odprtega vprašanja.

Na seji je bila nadalje beseda o kulturnem domu v Gorici ter o nastanku tiskovne agencije za televizijske vesti »Alpe Adria«.

Zaradi popravil železniške proge, bo pri Selcah zaprt za avtomobilski promet odsek pokrajinske ceste, ki

NA POBUDO DOMAČIH GOBARJEV

V Foljanu so razstavili nad 300 gob goriškega Krasa

Razstava je vzbudila veliko zanimanje ljudi

V Foljanu so imeli te dni zelo obiskano razstavo gob, ki rastejo na goriškem Krasu, na obeh straneh državne meje. Za razstavo je poskrbelo domače društvo gobarjev »Giacomo Bresadol«, v katerem je večletnih okrog osemdeset ljudi. Pobudo so podprli turistična ustanova za Gradisce in Redipuglio, pokrajinska turistična ustanova in občina Poljan. Razstavo so priredili letoš v tretje, v domačih gostinlah in restavracijah pa so postregli na razne načine pripravljene gobe.

Razstava je poučnega značaja. Na goriškem Krasu je 357 vrst užitnih in strupenih gob. Toliko jih je katalogiziral v prejšnjem letu strokovnjak izd. Bruno Cetto iz Tridenta, ki je bil tudi letos med pobudniki razstave in ki je imel prejšnji večer zanimivo predavanje s številnimi diapozitivi. Po mnenju izd. Cetta, s katerim smo se pogovarjali, pomeni goriški Kras pravo zakladnico gob, ki ljudje ne izkoriščajo preveč. Kot mu je znano prihajajo v naše kraje trgovci iz okolice Vicenze, da bi kupovali gobe in jih potem prodali kot svoje, nabrane na obronkih Montella.

Na letošnji razstavi v Foljanu, ki je trajala štiri dni, je bilo razstavljenih okrog 300 vrst raznih gob.

Cesto v bližini Azle bodo kmalu popravili

Pred kratkim je v močnem na-predvajanju nenadoma popustil podporni zid na pokrajinski cesti nedaleč od

prečka železniško progo. Cesta bo za promet zaprta od jutri zjutraj (8. ura) do 18. ure naslednjega dne. Avtomobilski promet bodo v tem času usmerili na občinsko cesto Selce - Vermeljani - Ronke.

Interpelacije svetovalcev KPI

Komunistična občinska svetovalca Boris Coceani in Gianna Pirella sta poslala goriškemu županu interpelacijo v zvezi z nedavnim sklepom deželnega sveta o možnosti publikacije goriške mestne glasbene šole. Svetovalca menita, da bi se moral župan takoj sestati z deželnim odborom kot kulturno Volpejem, da bi tako dežela čimprej uredila vprašanje te šole.

Istočasno sta svetovalki KPI Giana Pirella in Vilma Branjnik-Corva poslali županu in odborniku za zdravstvo interpelacijo, v kateri ju sprašujeta, čim jima je znano dogodek, ki se je pripetil v cerkvenem zavodu Contavalle, kjer je predsednik upravnega sveta 15. septembra

POLEMIKA DELI PREBIVALSTVO V DVA TABORA

Huda kri med pristaši in nasprotniki gradnje nove športne palače v Gorici

Za gradnjo palače z nad 5.000 sedeži se prizadeva športno društvo UGG - Nasprotniki hočejo prej telovadnice v šolah - Visoke cene abonmajev za letošnjo košarkarsko sezono

V skoraj vseh goriških trgovinah so se pred nekaj dnevi pojavili le-paki košarkarskega kluba »UGG-Patriarca«, ki vabijo na abonma za letošnjo košarkarsko prvenstvo A lige. Navjanih in ljubiteljev športa ki so se veselili dejstva, da bomo lahko v Gorici gledali tudi dobre košarkarske ekipe, je nekoliko ohladilo branje cenikov za abonma. Za osemnajst prvenstvenih tekem zahtevajo pridržati 60.000 lir v oštevilčenih tribuni (člani UGG in Patriarca Club imajo znižano ceno 55.000 lir) v prosti tribuni pa je cena abonmaja 45.000 lir (znižana tarifa je 35.000 lir). Še dražje so posamezne vstopnice: 3.500 lir na ostali tribuni za eno tekmo, 2.500 lir na navadni tribuni, znižane vstopnice na navadni tribuni veljajo 2.000 lir, za ženske in otroke pa je cena 1.000 lir.

Te cene so višje od onih za najkvalitetnejše gledališke predstave ali koncerte, in so v Gorici vzbudili marsikateri pikri komentar, posebno še, ker so te cene precej višje od videmskih, kjer igrajo močnejše italijanske lige. Omeniti velja še dejstvo, da so cene za nogometno prvenstvo v Gorici nižje.

Vprašanje tako visokih abonmajev je sprožilo val najrazličnejših komentarjev, ki so tudi v zvezi z nameravano gradnjo športne palače v Gorici. UGG je dobila od dežele za gotovilo za dvajsetletno posojilo za nekaj sto milijonov lir, s katerimi bi zgradili športno palačo, v kateri bi bilo mesta za več kot pet tisoč gledalcev. Do polemik je prišlo ta-

Prizadevanja ESA za nabavo lesa iz Kameruna

Pred nekaj dnevi je sedež deželne ustanove za obrt ESA v Vidmu obiskal dr. Corrado Pirzio Biorli, visoki funkcionar evropske gospodarske skupnosti in referent za stike z Zahodno Afriko. Znano je namreč, da se ESA zavzema za to, da bi uredila center za pridobivanje obnovitva za javna dela ogledali kraj in ugotovili, da bi bilo boljšo zgraditi nov zid iz betona, kakor pa da bi obnovili staro podporno strukturo iz živega kamna. Usad je namreč prizadel okrog 30 metrov zidu, ki je bil visok povprečno 8 metrov. Na podlagi izsledkov strokovnega pregleda je odbornik za javna dela Giust odredil, naj se potrebna dela opravijo po pospešenem postopku, tako da so jih že poverili nekemu podjetju. Kaže, da bo projekt po pokrajinski cesti lahko ponovno vzpostavljen že v prvi polovici septembra.

Azle v občini Špeter Slovenov. Cesto so tedaj zaprli za promet, kar je občutno prizadelo prebivalce občine Grmek, Srednje in Sentenar. Te dni so si strokovnjaki deželne odbornstva za javna dela ogledali kraj in ugotovili, da bi bilo boljšo zgraditi nov zid iz betona, kakor pa da bi obnovili staro podporno strukturo iz živega kamna. Usad je namreč prizadel okrog 30 metrov zidu, ki je bil visok povprečno 8 metrov. Na podlagi izsledkov strokovnega pregleda je odbornik za javna dela Giust odredil, naj se potrebna dela opravijo po pospešenem postopku, tako da so jih že poverili nekemu podjetju. Kaže, da bo projekt po pokrajinski cesti lahko ponovno vzpostavljen že v prvi polovici septembra.

Novi predpisi o davkih na dodatno vrednost IVA

Urad za stike z javnostjo goriških finančnih straž opozarja trgovce, da je seznanil davčni urad in vse druge sorodne ustanove za izterjevanje pristojbin, z novimi predpisi o davkih na dodatno vrednost, IVA. Predpisi se predvsem nanašajo na fakturiranje blaga, prodajo na drobno, vodenje spiska faktur, shranjevo dokumentov in drugih stvari v zvezi s trgovanjem. Zato opozarjajo finančniki, naj se trgovci obnebroje do svojih združenj in se seznanijo z novimi predpisi glede davka na dodatno vrednost IVA.

odsolil deklico, ki je bila že prej v tem zavodu kot gojenka. Svetovalki KPI menita, da je upravnici svet zavoda slabo ukrepal v zasebnem zavodu, ki mu je bilo darovano občinsko zemljišče in nujna podpora iz javnih sredstev.

Giuseppe Agati predsednik goriške pokrajine

Demokristjan Giuseppe Agati je bil sinoči ob 22.30 izvoljen za predsednika goriške pokrajine. Dobil je dvanaest glasov demokristjanskih, socialdemokratskih in republikanskih svetovalcev, medtem ko so svetovalci komunistične partije in socialistične stranke glasovali za komunističnega Silvina Poletta, ki je dobil 11 glasov. Pred tem je pokrajinski svet izglasoval soglasno resolucijo, s katero protestirajo proti usmrtni ro-doljubov v Španiji.

PISMO SVETOVALCA SANZINA ŽUPANU

Občina je dolžna urediti šolsko stavbo v Ul. Randaccio

Štetilne in nevarne pomanjkljivosti v stavbi

Socialistični občinski svetovalec odv. Peter Sanzin je poslal v ponedeljek goriškemu županu dolgo pismo, v katerem je podrobno analiziral pomanjkljivosti v šolskem posloju v Ulici Randaccio, kjer se na hajojo slovenski vrtec, ljudska šola in nižja srednja šola. Svetovalec Sanzin omenja, da niso bile oknice, vrata in notranji stavbe, vključno učilnice, pobeljene že dolgo vrsto let. Električne žice so zastarele, propadajoče in splelane nad zidom. Županu je že bilo povedano, da se je pred časom pripetil, zaradi obrabljenih žic, primer požara, ki ni sicer imel posledic.

Svetovalec Sanzin se je za stvar pozanimal na pristojnem občinskem tehničnem uradu, tu pa so mu povedali, da stvar proučujejo. Zato meni, da morata župan in občinski odbor stvar takoj proučiti in primer-no ukrepati. Socialistični svetovalec se tudi pritožuje, da niso vseh teh del opravlili poleti, ko ni bilo v šoli pouka. Občinska zdravstvena oblast o tem previdno molči. Odv. Sanzin nato v pismu opozarja župana tudi na svojo sodno odgovornost in da je o stvari opozoril državnega pravdnika v Gorici, da bi se tudi sodna oblast o tem pozanimala.

● Prihodnja seja občinskega sveta v Trzinu bo v ponedeljek, 6. oktobra, ob 15.30. Tako so sklenili na zadnji seji

občinskega odbora, kjer so med drugim razpravljali o ureditvi nekaterih osnovnih šol na Trzinem.

Mestni odbor KPI za slovensko strokovno šolo

Odbor mestne sekcije KPI v Gorici je v zvezi z odpravo četrtega razreda slovenske trgovske šole in upoštevajoč razne resolucije, ki so jih sprejeli občinski sveti in druge slovenske in demokratske organizacije, izrazil protest proti krivični odločitvi prosvetnega ministra. V tiskovnem poročilu mestne sekcije KPI je rečeno, da se ne smejo v slovenskih šolah avtomatično aplicirati isti birokratski kriteriji, ki jih aplicirajo v italijanskih šolah.

Sinfonična sezona s tržaškim orkestrom

Zaradi velikega uspeha, ki ga je doživela lanskoletna sinfonična sezona, je goriška občinska uprava, ob sodelovanju Ustanove za kulturne manifestacije EMAC, sklenila, da bo tudi letos pripravila tri sinfonične koncerte, ki jih bo izvajal orkester »Giuseppe Verdis iz Trsta. Prvi koncert bo na sporedu jutri zvečer ob 21. uri v Verdijevem gledališču. Tržaški orkester bo izvajal skladbe M. Mussorgskega, A. Dvoraka in D. Sostakoviča. Dirigent orkestra bo Bruno Campanella, ki se je uveljavil na Festivalu duh svetov v Spoletu, nekaj časa je dirigiral tudi v Mehiki nato pa v Firencah.

Prihodnji četrtek, 9. oktobra, bo orkester »G. Verdis« nastopil s skladbami G. Rossinija, S. Rachmaninofa ter J. Brahmsa. Dirigent bo Marco Erede, sin znanega dirigenta Alberta. Marco Erede je svoje študijske izpopolnil na dunajski akademiji, kjer mu je bil učitelj Hans Sauer. Konec seje se je uveljavil v Avstriji, Milanu in na Madžarskem. Zadnji koncert letošnje sinfonične sezone bo na vrsti ob sredo, 22. oktobra, vedno v Verdijevem gledališču. Pod vodstvom Ferruccia Scaglia bo tržaški orkester nastopil skupno z pevskim zborom »Giuseppe Verdis«.

Razna obvestila

Mladinski krožek Gorica obvešča odbornike, da bo seja v petek, 3. oktobra, ob 20. uri na sedežu MKG na Svetogorski cesti.

Izleti

Slovensko planinsko društvo vabi svoje člane, naj se udeležijo planinske vertikale, ki bo v nedeljo, 5. oktobra, na vrhu Peči (Monte Forno). Podrobnejša pojasnila o odhodu dajejo na sedežu SPD, Ulica Malta 2. SPD pridruži v nedeljo, 12. oktobra, družinski avtobusni izlet. Vpisovanje, ki se bo zaključilo 9. oktobra, sprejemajo na sedežu društva.

Kino

Gorica
VERDI 17.15-22.00 »Terremotos«. C. Heaston in A. Gardner. Barvni film.
CORSO 17.00-22.00 »La polizia ha le mani legate«. A. Kennedy in S. Sperati. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.30-22.00 »Alice non abita più qui«. E. Burstyn in K. Kristofferson. Barvni film.
CENTRALE 17.15-21.30 »

IDRIJSKA OBČINA SLAVI DANES SVOJ OBČINSKI PRAZNIK

S pospešenim tempom nadomestiti kar je bilo doslej zamujenega

Deagrarizacija in njene posledice - Razvoj industrije - Problemi šolstva

Idrijska občina in z njo njeno upravno središče Idrija slavi danes svoj občinski praznik. Idrija je sicer majhno središče, vendar znano malone po vsem svetu in sicer na račun svojega rudnika živega srebra. Idrija se omenja že leta 1493, toda 1508 so tu odkrili živosrebrno rudo, ki je postala osnova nadaljnjemu razvoju tega kraja. Rudnik živega srebra se je naglo razvijal v velik objekt, dajal je nekoč tudi po 800 ton živega srebra in bil s tem nekaj časa največji rudnik živega srebra na svetu. To pa veliko bolj na račun izredno bogate rude, kot pa na račun obsega rudnika samega. Idrijska živosrebrna ruda je namreč dajala tudi do 30 odst. živega srebra, kar je neverjetno veliko, posebno če upoštevamo dejstvo, da je danes ruda idrijskega rudnika hudo siromašna, saj ne daje niti en procent živega srebra.

Idrija je odmaknjena od glavnih prometnic in je v svojem kotu dolgo čakala na zveze z ostalimi središči, danes pa je povezana z vsemi centri Slovenije in se zato uveljavlja ne več izključno kot mesto živega srebra, pač pa z drugimi industrijskimi in gospodarskimi objekti, pa čeprav ostaja rudnik živega srebra še vedno glavna dejavnost Idrije in njene okoličnice.

Idrijska občina obsega 425 kv. km površine, kar vsekakor ni malo, vendar je 45 odst. te površine kmetijske zemlje, 25 odst. te površine krijejo gozdovi in nič manj kot 30 odst. njene površine je nerodovitna. Tudi idrijska občina je v povojni dobi doživela splošen pojav bega s podeželja v središča in tudi drugam, v svet, tako da smo na področju idrijske občine priča izredno močni deagrarizaciji. Zaradi tega je idrijsko področje doživelo v povojnem času razmeroma neznamenit porast prebivalstva, saj je 1965. leta živejo v občini

Idrija 17.152 prebivalcev, ob koncu lanskega leta pa 17.197. In tudi to prebivalstvo živi v glavnem v treh središčih občine in sicer v Idriji, ki šteje danes skoraj sedem tisoč prebivalcev, kar je za dva tisoč več kot ob koncu vojne, v Cerknem, kjer jih živi 1.225 ter v Spodnji Idriji s 1.100 ljudmi.

Kolikšna je bila na Idrijskem doslej deagrarizacija, nam bodo posredno tudi povedale naslednje številke: ob osvoboditvi se je ukvarjalo s kmetijstvom okoli 45 odst. vsega prebivalstva. Deset let pozneje ga je bilo že komaj 39 odst., leta 1971 pa celo le 17 odst. Samo ob sebi se razume, da so ljudje, ki so zapuščali zemljo, iskali kruha v industriji ter v drugih nekmetijskih dejavnostih. Leta 1961 je idrijska občina razpolagala s 3.600 delovnimi mesti v industriji, obrti in v javnih službah. Pet let pozneje so razpolagali s 4.100 mesti, pred dvema letoma, torej 1973, pa s 5.775 delovnimi mesti. Jasno, da je levji delež v tem in sicer 2.865 delovnih mest oziroma skoraj 40 odst. odpadlo na industrijo in rudnik, druga panoga po zaposlitvi je gozdarstvo, v katerem je zaposlen vsak četrty človek, ki je v delovnem odnosu. Na tretjem mestu pa je že šolstvo s socialnim skrbstvom, ki zaposluje obilnih 8 odst. vseh delovnih moči.

Idrija, ki je v prvih letih po osvoboditvi naglo napredovala, je nato zaostala in še danes ni v svojem razvoju dosegla ravni ostale Slovenije in bo morala zato odselej krepko zavahati rokave, kajti v smislu družbenega načrta za razvoj idrijske občine za obdobje do 1980. leta bo morala nadoknaditi vsaj del »primanjkljaja«, ki jo loči od republiškega povprečja. Da bi to dosegla, bo morala zagotoviti poprečno letno stopnjo rasti produktivnosti od 9 do 11 odst. Seveda bo tudi v tem imela veliko

besede industrijska dejavnost, kjer bodo morali doseči povprečje 10,7 odst. letnega naraščanja, oziroma doseči 182 odst. sedanje ravni; v rudarstvu bodo morali napredovati z 12 odst. na leto in doseči 197 odst. v odnosu na sedanjo raven. Velik napredek bodo morali doseči tudi v trgovini in gostinstvu, kajti tu so večje možnosti in hkrati je tu tudi precejšen zaostanek.

Ze omenjeni družbeni načrt razvoja idrijske občine neprikrito govori, da tega ne bo lahko doseči. Zato bo delež skupnih neto gospodarskih vlaganj v družbenem proizvodnem sektorju v obdobju do leta 1990 znašal kar 28,5 odst., kar je nekaj več kot znaša odstotek v republiških merilih, kjer računajo, da bo ta odstotek 26,5.

Samo ob sebi se razume, da se bo to odražalo tudi na osebnih dohodkih, ki bodo morali nekoliko počasneje naraščati kot bo naraščala produktivnost. To pa je povsem v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji v širši družbeni skupnosti in zato v že omenjenem dokumentu o tem med drugim beremo:

«Če predvidevamo 4 - 6 odst. porast realnih povprečnih osebnih dohodkov in 1,1 odst. porasta zaposlenosti, lahko pričakujemo približno 5,1 - 7,4 odst. porasta mase realnih osebnih dohodkov. Ob stopnji rasti produktivnosti 9 - 11 odst. je tako gibanje osebnih dohodkov v skladu z zgoraj zastavljenimi cilji».

Idrijska občina ima, kot vse druge občine v naglem razvoju, tudi dovolj skrbi za šolstvo, socialno skrbstvo in družbeni standard nasploh. V zvezi s tem je še posebno zanimivo stanje v šolstvu. V šolskem letu 1968-69 je bilo v tako imenovano malo šolo zajetih 82 odst. predšolskih otrok. v lanskem letu pa so bili vključeni v to šolo že vsi otroci. V prihodnjem obdobju bodo pogoje še izboljšali. V dosedanjem razdobju reorganizacije osnovnošolske mreže je bilo ukinitih več podružničnih šol, vendar pa delujejo sedaj v idrijski občini štiri popolne osemletke in dvanajst podružničnih šol. V omenjenem razdobju so bile zgrajene tri nove osnovne šole in ena je bila namensko preurejena, tako da so prostorski problemi tudi centralnih šol v glavnem rešeni, kot so prostorsko rešeni tudi problemi podružničnih šol. Pri tako pozitivni oceni tega dela šolskega sistema ni treba več obiskovati obveznih šol, obratno s tem pa otrok po končani nižji srednji šoli v obvezni šoli izgubi sleherni stik z glasbo, razen če se ne vpiše na učiteljske. Posledica tega absurdnega stanja je, da ima glasbenik, ki diplomira na konservatoriju, po navadi omejeno splošno izobrazbo, študent pa, ki je opravil višjo srednjo šolo ali univerzo, po pravilu nima nobenega odnosa do glasbe, kolikor se ni sam izven šolskega programa zanimal zanjo.

Za nas, ki pripadamo narodni manjšini, pride gornje protislovje še bolj do izraza, ker je glasbeni v slovenskih obveznih šolah prav tako zanemarjena kot drugje v državi, najbolj reprezentativna slovenska glasbeno-vzgojna ustanova in sicer šola Glasbene matice, pa nima priznanega pravnega statusa konservatorija, glasbenega liceja ali glasbene šole, tako da naša manjšina v Idriji dejansko nima lastne glasbene ustanove, ki bi bila formalno in pravno ustrezno priznana.

Ko Zarko Hrvatič nato podrobno analizira hibe italijanskega šolstva, ki se ukvarja z glasbenim izobraževanjem, ugotavlja, da ima tudi naša manjšinska glasbena ustanova, šola Glasbene matice, podobne pomanjkljivosti, ker zadnja leta doživlja le kvantitativne spremembe, ker se zanimanje za glasbeno vzgojo neprestano veča, tako da si lahko pričakujemo kvalificiranih kadrov.

V nadaljevanju svojega izvajanja je Zarko Hrvatič ponovno podčrtal, da ima glasbena vzgoja na slovenski šoli v Idriji nekakšno postojnost vlogi, ki bi jo primerjali z vlogo, ki jo imata risanje in telodvaba in da je običajno tudi odnos profesorjev in dijakov do tega predmeta brezpriznan. Če ve-

občini zopet začelo hitreje razvijati, predvsem po letu 1969, ko je bila ustanovljena kulturna skupnost, Z veliko ambicioznosti in truda so bil zgrajeni ali obnovljeni kulturni objekti in sicer dvorana Klub mladini, galerija, Rudniška dvorana, knjižnica v Idriji in Cerknem, prostori za mestni arhiv, muzej v naravi itd., kar je vse pritegnilo pozornost občanov, tako da so na primer nekaj prazne dvorane ob kulturnih prireditvah sedaj dobro zasedne, kljub povečani frekvenci gostovanj in drugih prireditvah. V okviru ZKPO občine Idrija deluje trenutno devet kulturno umetniških društev, tri dramske skupine, dva mladinska aktivna in dva pevška zbora.

NA NEDAVNEM ZASEDANJU O SLOVENSKEM ŠOLSTVU

ŽARKO HRVATIČ: O glasbeni vzgoji v današnjem šolskem sistemu

Pomembna vloga šole Glasbene matice, pa čeprav nima uradne veljavnosti

Zarko Hrvatič je na nedavnem zasedanju o problemih slovenskega šolstva v našem zamejstvu, ki ga je priredil SLORI, spregovoril o vlogi in pomenu glasbene vzgoje v okviru današnjega šolskega sistema in izven njega. Najprej je govoril o sistemu glasbene vzgoje v Idriji nasploh in se posebej o glasbeni vzgoji v materinem jeziku. V tem delu svojega referata je ugotavljal, kako zastarela je upravna struktura glasbenih ustanov, ki onemogočajo pravilno vrednotenje glasbene vzgoje in je ta svoja izvajanja podkrepil s konkretnimi podatki o birokratizaciji in pasivnosti tistih krogov, ki glasbene zavode in šole vodijo, nadalje še z elementi, ki govorijo o pomanjkanju stikov med glasbenimi šolami in ustanovami z ostalimi kulturnimi ustanovami in pri tem svojem izvajanju prišel do ugotovitve, da je glasbena vzgoja v Idriji zelo zanemarjena. Nadaljnja njegova ugotovitev je absurd, da lahko otrok po končani osnovni šoli vstopi v konservatorij in mu od tega trenutka dalje ni treba več obiskovati obveznih šol, obratno s tem pa otrok po končani nižji srednji šoli v obvezni šoli izgubi sleherni stik z glasbo, razen če se ne vpiše na učiteljske. Posledica tega absurdnega stanja je, da ima glasbenik, ki diplomira na konservatoriju, po navadi omejeno splošno izobrazbo, študent pa, ki je opravil višjo srednjo šolo ali univerzo, po pravilu nima nobenega odnosa do glasbe, kolikor se ni sam izven šolskega programa zanimal zanjo.

Za nas, ki pripadamo narodni manjšini, pride gornje protislovje še bolj do izraza, ker je glasbeni v slovenskih obveznih šolah prav tako zanemarjena kot drugje v državi, najbolj reprezentativna slovenska glasbeno-vzgojna ustanova in sicer šola Glasbene matice, pa nima priznanega pravnega statusa konservatorija, glasbenega liceja ali glasbene šole, tako da naša manjšina v Idriji dejansko nima lastne glasbene ustanove, ki bi bila formalno in pravno ustrezno priznana.

Ko Zarko Hrvatič nato podrobno analizira hibe italijanskega šolstva, ki se ukvarja z glasbenim izobraževanjem, ugotavlja, da ima tudi naša manjšinska glasbena ustanova, šola Glasbene matice, podobne pomanjkljivosti, ker zadnja leta doživlja le kvantitativne spremembe, ker se zanimanje za glasbeno vzgojo neprestano veča, tako da si lahko pričakujemo kvalificiranih kadrov.

V nadaljevanju svojega izvajanja je Zarko Hrvatič ponovno podčrtal, da ima glasbena vzgoja na slovenski šoli v Idriji nekakšno postojnost vlogi, ki bi jo primerjali z vlogo, ki jo imata risanje in telodvaba in da je običajno tudi odnos profesorjev in dijakov do tega predmeta brezpriznan. Če ve-

Trgatev je v polnem teku. Vinogradniki pa z letino niso preveč zadovoljni

lja to negativno mnenje za nižjo srednjo šolo, je še slabše za višjo srednjo šolo, kjer glasbenega pouka sploh ni, razen na učiteljski. Vse to pa je posledica zastarelih učnih načrtov, ki prepustijo odgovornost na tem področju prav tako zastarelim učnim načrtom državnih konservatorijev.

Zarko Hrvatič je nato omenil pestro in bogato glasbeno dejavnost v okviru slovenskih prosvetnih društev, v katerih pevski zbori predstavljajo pravo kulturno bogastvo za našo manjšino v Idriji, le da je pri tem treba ugotoviti tudi nekatere težave in sicer pomanjkanje pevovodij in nestalen dotok mladih sil v pevске zbornice, tistih sil, ki bi zorelo pomajevale. Končno je Zarko Hrvatič prešel na podrobnejšo analizo šole Glasbene matice, glede česar je dobesedno rekel: »Dejavnost šole Glasbene matice je za vzgojo slovenskih otrok v zamejstvu zelo pomembna, saj nadomešča nadvse pomanjkljivo glasbeno vzgojo, ki jo nudi obvezna šola. V zadnjih dvajsetih letih je šola Glasbene matice dosegla pomembne uspehe, predvsem pri pouku posameznih instrumentov. Nekateri gojenci so vzporedno s poukom na tej šoli polagali državne izpite na tržaškem italijanskem konservatoriju »Tartini«. Na tak način so lahko prišli do diplome, ki ima pravno veljavnost v državi ter odpira večje možnosti za zaposlitev in uveljavitev na glasbenem področju. To dejstvo pa priča o znatni kakovostni ravni šole, k čemur je prispevala skrbnost pedagogov, ki so kljub običajnim težavam, ki se redno pojavljajo v manjšinskih kulturnih organizacijah, s svojo sposobnostjo dosegli kvaliteto stopnje, ki je pred dvajsetimi leti bila le pobožna želja. Danes so bili ti diplomanti običajni pojav, za katerim pa se krije veliko truda in napora.

»Pri tem pa je seveda jasno, da

na takih diplomah italijanskega konservatorija, ki jih gojenci Glasbene matice prejmejo kot privatisti, ni nikjer označeno, da so v resnici obiskovali šolo GM. Tako ostane celotna priprava, ki jo je skozi leta gojenci nudila GM, brez imena. Kljub takim rezultatom pa se šola GM ne prizna pravnega statusa glasbene šole. Odbor GM je ta problem načel pred nekaj leti s prošnjami na ministrstvo za šolstvo, s srečanji s predstavniki konservatorija »Tartini« ter s pogovori s predstavniki političnih sil na Tržaškem. Iz teh iniciativ se je izluščil predlog, da bi šola GM postala odsek konservatorija »Tartini«, podobno kot je to v Bocnu, kjer deluje na konservatoriju ločen odsek z nemškimi učnimi jeziki. Takšna rešitev, ki je danes pravno edina možna, pa vzbuja precej dvomov predvsem glede jamstva o upravnih avtonomijah slovenskega glasbenega odseka na konservatoriju »Tartini«.

Svoja izvajanja je Zarko Hrvatič zaključil takole: »Iz referata je razvidno, da se celotno glasbeno šolanje in glasbeno udejstvovanje slovenske manjšine v Idriji razvijata izven sistema obveznega šolstva. Res je, da si ni obvezna šola nikoli postavljala naloge, vzgajati bodoče glasbenike, vendar pa takšno spregledanje ene izmed oblik človeške kulture pomeni siromašenje naše narodnostne skupnosti, poleg tega pa se s tem izgubljajo številni potencialni glasbeni talenti, ki bi s svojo dejavnostjo bogatili kulturno življenje naše dežele. Pereče postaja vraščanje pravnega statusa šole Glasbene matice, ki v obliki, ki jo ima danes, ne more več dolgo zagotavljati ustrezne glasbene vzgoje stalno naraščajočemu številu gojencev. Zato je čimprejše javno priznanje in podpora šoli GM velika nujnost. To je tudi eden od pogojev za nemoteno kulturno rast narodnostne skupnosti Slovencev v Idriji».

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

CRIVELLARI V TERGESTE

V teh dneh galerija Tergeste že drugič pomaga nekemu, da stopi v širšo javnost. Podobno kot je pred leti predstavila Luciana Crivellarija, ki se je usmerila v slikarstvo in stvarnost sveta, brzdati in utišati kričavo ali prepojenost palete, ki jo usklaja z mnogostranstvo oblik dreveja, polj, skal in gričev, prepričenih v romantično občuteno pokrajinske razglede, dodane z meniško preteklostjo do najmanjših podrobnosti suhih vejic in trave.

»Dobro in pošteno slikanje«, zaključuje uvodno besedo v katalogu znani tržaški kritik Sergio Brosi, katerega korenine segajo v nemško krajinarstvo iz desetletij pred in po prevalu našega stoletja. Se pa Crivellari podaja nekoliko v preteklost zato, da bi pričaral iz nje tisto tihno že pozabljeno lepoto, ki jo zamenjamo v hrupu in tršču sedanjega nemirnega sveta.

Milko Bambič

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne vztrajajte pri poslu, za katerega veste, da ne bo prinesel dobička. Več pozornosti osebi, ki jo ljubite. BIK (od 21.4. do 20.5.) Vaši predstojniki niso zadovoljni z vašim načinom gledanja in dela. DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Pri poslu računajte v glavnem s svojimi močmi in sposobnostmi. Nek do računa na vašo pomoč. RAK (od 22.6. do 22.7.) Preveč ste se obremenili s finančnimi obveznostmi in to vam ne bo koristilo. Prijeten večer v družini.

RADIO VELE IZIDIJA

SREDA, 1. OKTOBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost
- 12.55 Človek in priroda: Otok pelikanov
- 13.25 Vremenska slika
- 13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše: Risanka
- 17.30 Risani film — JAZON
- 17.45 Program za mladino
- Zahvalna kirurgija
- 18.15 Ljudje in kraj: JAZZ kot mi
- 18.45 Poljudna znanost: JAZZ V ITALIJI
- Italijanske kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 ŠPORTNA SREDA: BOKSARSKO SREČANJE MED CLAYEM IN FRAZIEROM
- 21.40 Beseda, dejstvo: ANARHIJA

V najbolj starih besednjakih najdemo poleg izraza »Anarhija« kratko definicijo — »pomanjkanje oblasti«. Nekateri dodajajo, da je anarhija najbolj nevarno politično stanje, še bolj nevarno od katerekoli diktature. V novejših besednjakih pa anarhijo predstavljajo tudi kot določeno ideologijo in zgodovinsko izkušnjo mednarodnega značaja. Beseda »anarhija« se je torej po svojem smislu razvijala iz prvotnega negativnega smisla v sodobni pomen, ki označuje že filozofski tok in politično usmeritev. Današnja oddaja bo skušala s kratkimi epizodami in na druge načine prikazati anarhijo v njenem prvotnem smislu. Prva epizoda bo prikazala skupino neapeljskih anarhistov izpred malo manj kot sto let, namreč iz leta 1878, ko skupina v tiskarni razpravlja o tem, kakršen naslov bi dali svoji listu. In list dobi naslov »Anarhija«

DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.45 ŠPORTNI DNEVNIK
- 19.00 Oddaja o humorju
- 20.00 Večerni koncert
- Na sporedu sta Ravel in Brahms, izvajata simfonični orkester iz New Jersey pod vodstvom Henryja Lewisa
- 20.20 DNEVNIK
- 21.00 Trenutki iz italijanske kinematografije
- ERA NOTTE A ROMA
- Film je režiral Roberto Rossellini, glavne vloge pa igrajo v njem Leo Genn, Giovanna Ralli, Sergej Bondarčuk, Paolo Stopa, Sergio Fantoni, Renato Salvadori itd.
- Film »Era notte a Roma« govori o treh zavezniških vojskih ujetnikih, ki jim uspe pobegniti iz ujetništva in se skriti na domu neke preproste rimske ženske. Gre za Angleža, Američana in Sovjeta. Kmalu ti trije jetniki dobijo stik z odprnimskim gibanjem, vendar jih nikdo izda in se drug od drugega ločijo, eden pade skupaj z italijanskimi silemi iz odgovornosti, drugi se skuša prebiti skozi bojno linijo, tretji pa odkrije vohuna in ga umori in to prav v trenutku, ko vojska zahodnih zaveznikov vkoraka v Rim. Film govori o vzdušju v zasedenem Rimu

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10 in 10.00 TV SOLA
- Celica, Hrvatska in Jugoslavija. Prodana nevesta. Železo, TV Rcelica, Kraj dogajanja. Predslovska vzgoja in Risanka
- 16.25 Boksarsko srečanje: CLAY — FRAZIER
- 17.25 J. Verne: V 80 dneh okrog sveta
- Popotniki so že v San Franciscu, kjer pa jih čaka detektiv Fix. Fogg se zaplete v predvoljni pretep. V vlakom odpravijo proti New Yorku in med potjo doživijo veliko težav
- 17.50 Obzorik
- 18.05 Mladi za mlade
- 18.40 PO SLEDEH NAPREDKA
- Oddaja je ljubljanska TV oblikovala za novo sezono nekoliko drugače. Poleg ustayenih filmskih prikazov dela slovenskih znanstvenikov in tehnologov bodo v oddajo vstrelili še podatke o nekaterih pomembnih dogodkih v zgodovini znanosti ter o raziskavah v svetu.
- V delu oddaje, ki ga posvečajo preteklosti, bodo predstavili eksponate tehničnega muzeja SRŠ, ki jih bodo osvetlili z zgodovinskega in znanstvenega vidika
- 19.10 Risanka
- 19.30 DNEVNIK
- 20.05 VOJNA Z JABOLKI
- Svedski film izhaja iz leta 1972
- V malo švedsko mesto ob Baltiku pride skupina investorjev, ki bi radi lepo domačnost in nepokvarjeno naravo spremenili v turistični center. V načrtu imajo nove hotele, motorne čolne, kletjista in razne druge podobne stvari. Prebivalci ne vedo, kaj bi. Eni so za to razvoju, drugi so proti. V boju za ohranitev prirodnih lepote se jim pridruži o še skrivnostne nadnaravne sile in liki iz ljudskih pripovedk
- 21.55 Miniature: Donizetti - Rossini
- 22.10 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.55 Risanka za otroke
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 KOTALKARJI Z OPCIN
- 21.30 Nicola Di Bari — glasbena oddaja

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 19.10 Družinski obzorik; 19.30 Zbori in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simfonični koncert; 21.20 Pesmi brez besed.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba po željah; 7.05 Jutranja glasba; 9.15 Plošče; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Priljubljeno jim; 11.30 Orkester Soffici; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Notranje politične aktualnosti; 14.10 Plošče; 14.45 La vera Romagna; 15.00 Poje John Lennon; 15.30 Zbor »Scaliger del le Alpi«; 15.45 Iz znanstvenega sveta; 16.45 Poje Oliver; 17.00 Po samoupravi poti; 17.10 Glasbena šola Piran; 18.00 Progressivna glasba; 18.35 Iz priljubljenih oper; 20.00 Zborovsko petje; 21.00 Literarna oddaja; 21.35 Pisana glasba; 22.35 Glasba za lahko noč.
- NACIONALNI PROGRAM**
- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna poročila; 11.00 Izbrani program; 12.10 Četrti program; 14.05 Folklorna glasba; 14.40 Radijska nadaljevanja; 15.10 Plošče za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 10. Glasbena matineja; 9.05 Ne navadni pogovori; 9.25 Otroški pevski zbor; 9.40 Samoupravljanje; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 11.05 Urednikov dnevnik; 12.10 Opoldanski koncert; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočila vam...; 14.10 Iz latinskoameriške folklore; 15.45 Karavana melodij; 16.45 Naš podlistek - F. Bevk; Kako pišem; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora; 18.05 Naš razgovor - 18.35 Instrumenti; 19.40 Ansambel Jožeta Kampač; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Jubilejni koncert; 21.00 Kulturni globus; 22.20 S festivalov jazz; 23.05 Ameriška črna poezija; 23.15 Jug. pevci zabavne glasbe.

Čustvenih zadevah bo treba ukrepati.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Novosti, ki bodo dale nov ton vaši dejavnosti. V družbo prinese več življenja in vselega razpoloženja. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.1) Ne zanašajte se na druge, pač pa sami zavijajte rokave. Prosti čas posvetite družini in družbi. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Sprli se boste s sodelavci, vendar ne bo hudega. Majhen kompromis ne bi škodoval. Ljubosumnost. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nakužuje se vam prijetna bodočnost. Materialni uspehi. Zelo prijetne ure z osebo, ki vam je pri srcu.

SKUPŠČINA OBČINE IDRIJA

in

DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE

čestitajo

vsem delovnim organizacijam

in občanom

OB PRAZNIKU IDRIJSKE OBČINE

OB OBČINSKEM PRAZNIKU
ISKRENO ČESTITAMO VSEM OBČANOM
TER PRIPOROČAMO OBISK NAŠIH TRGOVIN

Tovarna kolektorjev Idrija

Čestitamo

vsem

občanom

k

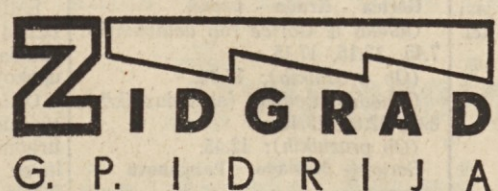
OBČINSKEMU PRAZNIKU

Obrtno gradbeno
podjetje

STANDARD

se pridružuje
k čestitkam

OB OBČINSKEM
PRAZNIKU IDRIJE

OB DNEVU, KO SLAVIMO OBČINSKI PRAZNIK

in hkrati

PROSLAVLJAMO 30-LETNICO OSVOBODITVE

ČESTITAMO VSEM OBČANOM

INDUSTRIJSKO
MONTAZNO
PODJETJE
LJUBLJANA
TOZD TOVARNA
INSTALACIJSKE
OPREME, IDRIJA

Iskreno čestitke ob
OBČINSKEM
PRAZNIKU
IDRIJE

NOGOMET

V RAZNIH EVROPSKIH POKALNIH TEKMAH

Teško gostovanje Vojvodine Napoli (1:4) skoraj izločen

Hajduk, Crvena zvezda in Borac brez težav - Juventus bo trda predla

Danes bodo na sporedu povratna srečanja prvega kola raznih evropskih nogometnih pokalnih prvenstev. V teh tekmovalnih je seveda zaposleno večje število italijanskih in jugoslovanskih ekip.

Pokal prvakov

Jugoslovanski zastopnik v tem tekmovalju Hajduk iz Splita je v nedeljo v prvenstvu dosegel visoko zmago s 5:1. Tudi danes si pričakujejo spiski navijači večje število golov. Šurjak in tovariši bodo namreč igrali povratno tekmo s skromno ekipo iz Malt Floriana, ki so jo že v gosteh zanesljivo premagali s 5:0. Kot vidimo, je bil jugoslovanski nogometašem zrek dokaj naklonjen in uvrstitve v drugo kolo ne predstavlja nikakršnega problema.

Turinski Juventus bo sprejel v goste močno ekipo CSKA iz Sofije. Bolgarski nogometaši so v prvem srečanju premagali Turinčane z 2:1. Zmaga je zares tesna in Juventus ima resne možnosti, da se uvrsti v nadaljnje kolo tega tekmovalja, čeprav je italijanski nogomet v zadnjem času (glej pokalno tekmo reprezentance v soboto) v hudi krizi. Juventus pa je zelo izkušena ekipa in zato mislimo, da bo le premostil današnje oviro.

Pokal pokalnih prvakov

Na tem tekmovalju letos ni Dinamo iz Kijeva, ki nastopa v pokalu prvakov. Favoritov za končno zmago je torej več: Atletico Madrid, Ararat (SZ), Eintracht, Fiorentina bo igrala danes doma proti Besiktasu, ki ga je že v gosteh premagala s 3:0. Drugo kolo je torej zagotovljeno. Tudi Borac iz Banjaluke je že napredoval v drugo kolo, saj je v prvem srečanju premagal luksemburško enajsterico Rumelange z 9:0. Borac pa bo igral povratno tekmo jutri v Eschu.

Pokal UEFA

Zaradi velikega števila kakovostnih ekip postaja to tekmovalje vsako leto bolj kvaliteten. Že prva srečanja so pokazala, da se bo v tem pokalu bil oster boj. Naj omenimo le, da je italijanski prvotlačilac Napoli v Moskvi izgubil kar z 1:4 in da bo drevi doma skušal popraviti stanje. Teška naloga čaka tudi Lazio, ki se bo spoprijel s sovjetsko enajsterico Černomorec. V prvem srečanju so zmagali Sovjeti s tesnim izidom 1:0. Pri Milanu se še niso končale polemike s predsedniškim mestom, pa bo moralo moštvo že drevi odigrati izredno važno tekmo z Evertonom. Milančani so v prvem srečanju v gosteh izšli iz dragocen remi (0:0). Nič manj lažje niti logo pa ne bodo imeli nogometaši Rome, ki bodo igrali v Bolgariji proti Dunavu. Varovanci trenerja Liendholma so v prvi tekmi zmagali z 2:0.

Od jugoslovanskih zastopnikov bo najtežje nalogo imela Vojvodina iz Novega Sada, ki je v prvem srečanju z atenskim moštvom AEK igrala neodločeno brez gola. Drevo v Atenah bo nogometašem Vojvodine trda predla. Crvena zvezda, ki je v nedeljo doživela prvi poraz po sedmih zaporednih prvenstvenih zmagah, pa je v prvem pokalnem srečanju zanesljivo premagala rumunsko nogometaše Craiove s 3:1. Danes bi torej morali zvezdašči opraviti le formalnost.

ŠAH

VČERAJ V MOSKVI

Boris Spasski tretji poročen

MOSKVA, 30. — Bivši svetovni šahovski prvak Boris Spasski se je končno danes le poročil z Marino Šerbačev. Kot je znano, se je želel Spasski poročiti s 30-letno Šerbačevko že pred časom, vendar mu tega sovjetske oblasti niso dovolile, ker je Marina (sicer ruskega porekla) francoska državljanka in je kot taka uslužbena pri francoski trgovinski misiji v Moskvi. Kazalo je celo, da bo morala Šerbačeva za celotno Sovjetsko zvezo, toda v preteklih dneh je nepričakovano pri-

NOGOMET

ZARADI PROSTASKIH IZRAZOV

Kazimierz Deyna ob kapetanski trak

VARŠAVA, 30. — Slovitiga poljskega nogometaškega reprezentanta Kazimierza Deyno so kaznovali z odvzemom kapetanskega traku v državni reprezentanci do konca letošnjega leta, ker se je prostaško izražal v odnosu do sodnika, ki je dosodil 11-metrvko.

Prvotno so nameravali Deyno izključiti iz reprezentance, nato pa so mu kazen spremenili, tako da bo 25. oktobra igral tudi proti Italiji.

PADALSTVO

PORTOROŽ, 30. — Na zasedanju padalske komisije pri svetovni letalski zvezi v Portorožu so sklenili predlagati, naj bi tudi padalstvo vključili med olimpijske športe.

KOŠARKA

TBILISI, 30. — Na gostovanju v Sovjetski zvezi je ljubljanska Olimpija doživela poraz. Premagal jo je Dinamo s tesnim izidom 79:77 (46:36).

V SOBOTO IN NEDELJO NA GOSTOVANJU V MARIBORU

Na obeh Marlesovih turnirjih Kontovelci igrali zadovoljivo

Z vrstniki vseh ekip so navezali prijateljske stike - Prihodnjič na Kontovelu

Prejšnjo soboto in nedeljo je bil v Mariboru tradicionalni Turnir prijateljstva, tokrat že sedmi po vrsti. Turnirja se je udeležila tudi ekipa Kontovela, ki je sodelovala z drugo ekipo tudi na turnirju dečkov. Gostovanje lahko ocenimo kot vsestransko pozitivno. Kontovelci so v obeh turnirjih osvojili drugo mesto, kar pa je še važnejše, saj je pravzaprav cilj in namen tega srečanja, so Tržačani preživeli dva dni in družbi mariborskih vrstnikov in so z njimi navezali prijateljske stike.

Turnirja dečkov so se udeležili tri ekipe: Marles A, Marles B in Kontovel. Zmago je zasluzeno osvojila prva Marlesova ekipa, ki je v finalu prepričljivo premagala Kontovelce.

MARLES A — KONTOVEL 42:33 (25:14)
MARLES A: Planinc 1, Šef 1, Kranjc, Radončič 4, Dvorsček 2, Pajler, Mihajlovič 2, Šeber 1, Ilesič 4, Satter 18, Matijević 2, Šulica 7.
KONTOVEL: Štoka 1, Šferca, D. Daneu, Sedmak 10, Micheli, Ban 8, Ukmar 2, R. Daneu 10, Emili 2 in Gulic.

PROSTI METI: Marles A 4:12, Kontovel 1:8.
Domačini so zasluzeno premagali Kontovel. Kontovelci so zelo slabo igrali v obrambi, kjer so nasprotnikom pustili vse preveč prostora. Prav to je odločilo tekmo v Marlesovo korist, saj sta si bili ekipi tehnično popolnoma enakovredni.

Končna lestvica: 1. Marles A, 2. Kontovel, 3. Marles B.

MARLES B — KONTOVEL 21:43 (11:22)
MARLES B: Vigelle 3, Centner 4, Cvikl, Rok 2, Brešar, Samša, Brunec 2, Škrobot 2, Kranjc 8.
KONTOVEL: Štoka, Šferca 2, Gulic.

TURNIR PRIJATELJSTVA
Na Turnirju prijateljstva so nastopile štiri ekipe: Marles, Kontovel, Partizan iz Mute in Steklar iz Rogaske. V polfinalih je igral Marles s Steklarjem in Kontovel s Partizanom.

KONTOVEL — PARTIZAN 55:28 (26:12)
KONTOVEL: Starec K. 14, Majovski, Perini 11, I. Starec 8, Čuk 10, Kosovel, Prašelj 2, Ban 6, Ivančič, Ukmar, Nabergoj, I. Nabergoj 4.
PARTIZAN: Ubl 1, Brautberger, B. Krautberger 2, Božič 3, Tratinik 18, Mavrič 12, Tertinek 2.

PROSTI METI: Kontovel 7:14, Partizan 2:4.
Kontovelska ekipa je z lahkoto odpravila Partizana. Nasprotnik res ni mogel nuditi pravega odpora, zato je bila tekma nezanimiva in dolgočasna. Pomembni pa je treba, da so Kontovelci res slabo igrali, brez volje in tudi obramba je bila popamljiva.

MARLES — STEKLAR 62:26 (38:12)
Finala za 3. in 4. mesto
PARTIZAN — STEKLAR 39:29
Finala za 1. in 2. mesto
MARLES — KONTOVEL 64:63 (33:22)

MARLES: Vrečko 2, Hočevar, Jakopin 6, Kirbiš, Pavčič 2, Damjan 15, Vukmanić, Macun 2, Škerbinč, Rataj 15, Oljsteršek, Mirt 22.
KONTOVEL: I. Nabergoj, K. Starec 8, Prašelj, Majovski, Perini 2, I. Starec 11, Čuk 25, Ban 6, Ivančič, Ukmar 11, A. Nabergoj, Kosovel.

PROSTI METI: Marles 6:16, Kontovel 9:26.

Novosel: «Igralci se držijo določenih principov in napadu, sistemov pa nimamo, kajti vsi reprezentanti igrajo med seboj že vrsto let in vsak sistem bi torej bil odveč.»

«Kako to, da jugoslovanska moštva tako slabo branijo, državna reprezentanca pa dobro?»

Novosel: «Ker je splošno znano, da se v naših klubih slabo brani, zato me pripravam z reprezentanco posvečeno obrambi skoraj 80 odstotkov dela.»

«Zakaj ste na sredozemskih igrah igrali precej slabše?»

Novosel: «V Alžir smo odpotovali s pomlajeno reprezentanco in brez vsake motivacije. Morali smo opraviti le eno dolžnost, to je osvojiti zlato kolajno, ki smo jo že osvojili na teh igrah pred štirimi leti.»

Po končanem predavanju se je Mirku Novoselu in prisotnim zahvalil predsednik SZ Bor Emil Gombač.

NA PADALSKEM EP V PORTOROŽU

Zdaj so na sporedu le še skoki v vodo

Včeraj so zaključili tekmovalje na seceveljskem letališču

PORTOROŽ, 30. — Z današnje tretje serije skupinskih skokov iz višine tisoč metrov so se tekmovalci poslovili od seceveljskega letališča, kjer so se deset dni na evropskem padalskem prvenstvu potegovali za čimboljše uvrstitve. Na sporedu bodo samo še skoki v vodo, ki se ocenjujejo za deveti jadralski pokal. Znani so torej že vsi evropski prvaki, tako v posamezni kot v ekipni konkurenci in v skupni uvrstitvi.

V skupinskih skokih iz višine 1000 metrov je zmagovalac prvega evropskega prvenstva ekipa ZDA, ki je nastopila izven konkurence, evropski prvak pa je ekipa Sovjetske zveze. Na drugem mestu je Poljska, na tretjem Bolgarija, Jugoslavija pa je trinajsta.

Tudi v ženski konkurenci je nastopel odšel v Sovjetsko zvezo. Prvo mesto so osvojile predstavnice Vzhodne Nemčije, tretja pa je Češkoslovaška.

V skupni uvrstitvi ekip, kjer so upoštevani figurativni skoki iz višine 2000 metrov in iz višine 800 metrov posamezno ter skupinski skoki iz višine 1000 metrov, je pri moških prva Sovjetska zveza, drugo mesto so osvojile ZDA, tretje pa ČSSR. Jugoslavija je deveta.

Tudi pri ženskah je prva SZ, druga je Zahodna Nemčija, tretja pa Bolgarija.

V disciplini posameznikov za skoki iz višine 800 metrov je naslov evropskega prvaka osvojil Čehoslovak Škotak, pri ženskah pa Italijanka Medinelli.

V skupni uvrstitvi, kjer so upoštevani figurativni skoki iz višine 2000 metrov in 800 metrov na cilj, je prvi Gurnij iz Sovjetske zveze pred Čedom Škotakom.

Pri ženskah pa je svetovna prva kinka Kostina (SZ) pred rojakinjo Švačkov.

L. O.

KONJSKI ŠPORT

RIM, 30. — V Rimu je v starosti 20 let poginil znani italijanski konj Surbean, ki je leta 1964 na olimpijskih igrah v Tokiu prabil Italiji prvo zlato olimpijsko kolajno v popolnem konjskem tekmovalju.

RIM, 30. — Boksarsko srečanje za naslov evropskega prvaka peresne teže med Italijanom Cotenom in Francozom Lefevrom bo 22. oktobra letos v Palermu.

14. slovenske športne igre

PRAVILNIK BALINANJA
1. Finalni balinarski turnir organizira ŠD POLET. Kvalifikacije bodo na šestih različnih področjih. Prva kvalificirana ekipa, oziroma mladinska ekipa ima pravico do finalnega turnirja na openskem igrišču dne 5.10.1975 ob 9. uri.

2. Tekmovalje se zaključijo 1. oktobra 1975.

3. Vpisovanje se zaključuje 1. oktobra 1975.

4. Društva morajo navesti ob vpisu imena tekmovalcev posameznih dvojic. Postave dvojic ob vpisu ostanejo nespremenjene do konca tekmovalja.

5. Sistem poteka turnirja bo določil organizator na podlagi števila prijavljenih ekip.

6. Tekmovalci nastopajo v dveh kategorijah:
a) mladinci (1960, 1961, 1962...) b) člani (1959 in prej)

7. Mladinci tekmujejo z dvema, člani pa s tremi krogi, katerih teža in dimenzija sta določeni po pravilih UBI.

8. V primeru zamude se upošteva le 10-minutna toleranca po času, ki ga določi organizator. Vsaki nadaljnji 5 minut zakasnitve prinese ekipi eno kazensko točko.

9. Dvojica, ki se ne predstavi na igrišču na dan, ki so ga predhodno določili organizatorji, izpade iz nadaljnjega tekmovalja.

10. Ekipa morajo nastopati v športnem dresu svojega društva, sicer ne bodo pripuščene k tekmovalju.

11. Vsa srečanja bodo odigrana do 13. točk, finale pa do 15 točk.

12. O prekrških, ki so v zvezi z balinanjem, ukrepa sodnik, za ostale rekrške pa veljajo določila glavnega pravilnika SSI.

Pravilnik italijanske balinarske zveze velja za vse tiste primere, ki niso predvideni v teh določilih.

13. Organizator bo v primeru potrebe spremenil določila tega pravilnika.

Dopolnilo: izločilni del tekmovalja za celotno Gorško bo danes, 1. oktobra v Doberdobi, na balinarskem igrišču BD Gradina, ob 19. uri.

BLIŽANJE
ZSSD obvešča, da zapade rok za vpisovanje v bližanje 4.10. in da bo tekmovalje 7.10. ob 20. uri.

NOGOMETNI TURNIR OB 30-LETNICI OSVOBODITVE

V Doberdobi pričakujejo v nedeljo zanimivo igro

Na nogometnem turnirju ob 30-letnici osvoboditve v Doberdobi si je domača Mladost v polfinalu priborila napredovanje z golom, ki ga je po lepi akciji dosegel napadalec Pahor

Trebenški Primorec je že v polfinalu jasno napovedal, da kandidira na končno zmago, kar je pokazal zlasti z učinkovito igro proti Sovodnjem v drugem delu srečanja

Juventina je prišla na ta turnir precej okrnjena, zato ni mogla upati na presenečenje. Kljub temu je obdržala poraz z Doberdobi v dostojnih mejah, za kar ima največ zaslug vratar Plesničar

Sovodnje so prikazale zadovoljivo igro le v prvem polčasu tekme s Trebenci, nato pa so močno popustile. To jasno kaže, da ta obsoška enajsterica še ni v primerni formi

Maj v deželi Sovjetov 28. ODKRITJE SREDNJE AZIJE

Zato naj navedem na tem mestu o njegovem življenju in delu le nekaj skopih, biografskih in bibliografskih podatkov. Navoi (v prevodu pomeni to «Melodični») se je rodil v Heratu v družini timuridskega uradnika, katerega hiša je bila središče kulturnega in pesniškega življenja tega mesta. Že s petnajstim letom je Navoi postal znan kot pesnik in je pisal v dveh jezikih — starem uzbeškem jeziku domaćinov in perzijskem jeziku farski, ki so ga smatrali za književni jezik in jezik visoke aristokracije. Učil se je v Heratu, Samarkandu in Mešedu. 1469. leta je postal čuvár pečata sultana Huseina Bajkara, katerega sošolec je bil. 1472. leta so ga zavoljo državnih zaslug imenovali za vezirja in prejel je naziv emirja. Navoi je izkazoval pomoč znanstvenikom, umetnikom, glasbenikom in lepiscem. S svojim denarjem je gradil mostove, ceste, kanale, karavansaraje, šole, kaligrafske delavnice in umetniške književnice. Rokopisne knjige Herata, ki jih je po njegovem ukazu in naročilu napisal znameniti kaligraf Sultan Ali Mešedi in njegovi učenci, so bile slavne in znane po vsem Bliznjem in Srednjem vzhodu. Te knjige so krasile umetniške miniaturre Behzada in drugih umetnikov.

Samarkand: Spomenik pesnikoma Navoiju in Džamiju

Prepričan humanist, bорец proti srednjeveškemu despotizmu in samovolji, je Navoi razkrinkaval zlorabe velmož, koristiljublje podkupljencev in uradnikov ter nastopal kot zaščitnik ljudstva pred sultanom med ljudskimi vstajami, ki jih je povzročila samovolja uradnikov ter razsodjal v prid nepravilno kaznovanim. Njegovi napredni pogledi so povzročili nezadovoljstvo dvorskih velmož in dvorjanov. Leta 1487 so ga poslali v oddaljeno pokrajino Astrabad kot upravnika pokrajine. Tu so nanj poskusili storiti celo atentat. Polom upanj na možnost politične spremembe v deželi in uzpostavitve miru v državi, ki so ga kalili Timuridi v boju za nasledstvo, vse to je prisililo Navoija, da je pustil službo. Ko se je vrnil v Herat 1488. leta, je konec življenja prebil v napornem delu in tu tudi umrl.

Literarna dediščina Ališera Navoija je velika in pestra. Kakih 30 knjig verzov, večjih poemov, proznih del in znanstvenih razprav razkriva njegovo vsestransko duhovno življenje in hrkati duhovno življenje Srednje Azije petnajstega stoletja. V njegovem delu se je tako združila vsa ustvarjalna izkušnja književnosti narodov Srednje Azije in Bliznjega vzhoda v jezikih farski (perzijsčina) in starem uzbeškem jeziku. «Zakladnica misli», zbornik njegovih verzov, ki jih je naš avtor sam zbral v letih 1498-99 kronološko v štirih zvezkih-divanah, ustreza štirim stopnjam pesnikove rasti: «Čudež otroštva», «Dragocenosti mladenišтва», «Čudež srednjih let» in «Pouk starosti». V tej zbirki so verzi različnih pesniških vrst — kaside ali hvalnice, gazele, rubai in podobno. Še posebej številne so gazele, več kot 2600 jih je, ki so bile njegova najljubša pesniška oblika in se odlikujejo s čudovito dovršenostjo. V njegovih verzih najdemo filozofska razmišljanja, podobne narave, sveže pesniške podobe. V njegovi liriki je prisotna tudi bogata jezikovna zvočnost (onomatopija,

aliteracija, asonance in podobno). Navoi je zapustil tudi «Divan Fani», zbornik verzov v jeziku farski.

Vrh njegovega ustvarjanja pa je znamenita «Peterica», ki jo tvori pet poemov «Preplah pravičnih» (1483), «Lejla in Medžnun» (1484), «Farhad in Širin» (1484), «Sedem planetov» (1484) in «Iskanderjeva stena» (1485). Po tradicionalni vzdolnjaški navadi je bila njegova «Peterica» nekakšen odgovor na «Peterico» velikega azerbajdžanskega pesnika Nizamiya, ki je živel tri stoletja pred njim in indijskega pesnika Amira Hosrova Dehlevija (1253-1325), ki je pisal v perzijsčini. Ko je Navoi privzel nekatere vsebinske momente in formalne oblike iz del omenjenih poetov, je vendar napisal popolnoma drugo idejno-umetniško delo, različno po tolmačenju vsebine in vsebinskih situacij ter na novo, po svoje obdelal osebe in dogodke. Na zahodu so Navoijo dolgo očitali v tem smislu epigonstvo, vendar so najnovejši raziskave in vrednotenje njegovega dela pokazale, da gre za samoniklo in popolnoma originalno delo.

«Preplah pravičnih» je prvi poem iz cikla «Peterice» in ima 64 poglavij ter je publicistično-filozofskega značaja, ker osvetljuje najbistvenjša vprašanja njegove taktatne dejavnosti. V poemu so odločno razkrinkani podkupljivi uradniki in krutost velmož, samovolja begov. V nasprotju s tem se poem zavzema za ideale pravičnosti, zadovoljstva, pomena umetniške besede, vlogo znanosti in ljudi v njej, ki živijo skromno, vzdržno življenje. Pesnitev je napisana sežeto in privlačno ter razlaga temeljne poglede pesnika na svet ter njegova etična in estetska načela.

«Lejla in Medžnun» je poetska obdelava popularnega staroarabskega izročila o tragični ljubezni med mladim Kaisom in lepoto Lejlo.

(Nadaljevanje sledi)

KISSINGERJEVA IZJAVA ARABSKIM PREDSTAVNIKOM PRI OZN

ZDA se pripravljajo na drugo fazo reševanja krize na Bližnjem vzhodu

Razmere v libanonskem glavnem mestu se počasi normalizirajo - Stališča Egipčanov in Sircev - Požar v Tel Avivu

BEJRUT, 30. — Razmere v libanonskem glavnem mestu in sploh v državi se počasi normalizirajo. Davi je bila ta normalizacija v Bejrutu skoraj popolna, saj so se odprle banke in trgovine povsod, a na glavnih cestnih vozliščih so se spet pojavili običajni prometni zastoji. Libanonski radio še vedno poziva uradnike in delavce javnih ustanov, naj se vrnejo na delo. Najtežje vprašanje pa predstavlja odstranitev smeti, ki jo so 15 dni kopolice po bejrutskih ulicah. Poglavje zase je odstranitev tisoč in tisoč ruševin poslopj, ki so bila uničena zaradi bojev in spopadov. Skupine delavcev, ki jim pomagajo tudi prebivalci prizadetih četrti, se zavzeto trudijo, da bi odstranile ruševine posebno v središču starega mesta, ki je bilo hudo prizadeto pri zadnjih valih nasilja.

Pri svojem delu so danes skupine našle trupla 8 žrtev zadnjih bojev, ki so vsega skupaj zahtevali,

obtožbe arabskega sveta, čes da spoznamo o razmiku, ki je bil podpis pred kratkim pravzaprav sprememba začetni boj Arabcev proti Izraelu v notranje razprtije in razdor med Arabci samimi. Zato je sam Sadat v svojem nedavnem govoru zahteval, naj Amerikanci pospešijo svoje posredovanje pri Izraelcih. Sirci pa za sedaj vztrajajo pri svojih stališčih ter so precej skeptični glede izraelske pripravljenosti na pogovore.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti na dve nasprotni stališči Egipčanov in Sircev: Egipčani se oslanjajo na ZDA (Sadat bo šel v kratkem v ZDA, kjer se bo med drugim pogovarjal o nakupu orožja baje za milijardo dolarjev vsako leto) in verjamejo v Kissingerjevo pobudo, medtem ko se Sirija oslanja bolj na SZ od katere je še zadnje čase prejela precej orožja.

Kot je znano, SZ zastopa stališče, da se bo položaj na Bližnjem vzhodu lahko uredil samo na mednarodni konferenci v Ženevi in ne s politiko postopnega reševanja. Zanimivo pa je, da je sovjetski zunanji minister Gromiko baje predlagal izraelskemu ministru Alonu, da bi se ustanovila palestinska država v Cisjordaniji in Gazi, ki bi bila gospodarsko povezana z Izraelom. Žali se, da Izraelci ne sprejemajo te pobude, ker močjejo zapustiti niti del zemlje, ki so jo osvojili l. 1967 ter so pripravljene le na obrobne popravke meja.

Na kraju moramo še zabeležiti, da je v davišnih urah nastal v Tel Avivu, in sicer v nekem poslopju, kjer sta dve banki, hudo požar. Povelstvo palestinskega odpora je sporočilo, da so požar podtaknili oddelki palestinske osvobodilne vojske, toda izraelska policija dvomi, da bi ta izjava odgovarjala resnici.

FEMINISTKE V NAPADU

Bruseljski «pohotneži», ki so se nadejali, da si bodo napasli oči nad razburjačnimi oblikami Corinne Clerly, mlade igralke, ki ima nosilno vlogo v filmu «Histoire d'O», posnetemu po istoimenskem pornografskem romanu, so se morali obristati pod nos. Feministični komandosi je namreč uprizorili dobesedno smrtilno demonstracijo in preprečili predvajanje filma.

Razjarena dekleta so vdrli v dvorano, kjer so vrtili film, in zastrpila ozračje s stotinami smrtilnih bombic, tako da so morali gledalci na hitro pobrati šila in kopita. Protestna akcija, so pozneje pojasnile feministke, ni usmerjena proti goloti, s katero je režiser kar razspiral, pač pa proti povelju pod nos. Feministični komandosi je namreč uprizorili dobesedno smrtilno demonstracijo in preprečili predvajanje filma.

Svojevrstno manifestacijo niso dekleta oskodovala le nosu gledalcev pač pa tudi upravo dvorane, ki je morala obnoviti dvakrat opeharjenemu občinstvu strošek za vstopnice.

Film in roman, po katerem je ta povzet, sta pred nedavnim zburila žolčno polemiko tudi v Franciji, ko je revija «Express» začela objavljati roman v delavčevini. Moralisti in feministke so vzroji, zlasti se, ko se je začelo susiti, da naj bi bil anonimni avtor knjige neki poklicni diplomat, Roman, ki je bil še od vred nedavnem prepovedano čtivo, opisuje namreč doživljanje mlade ženske, ki se iz ljubini posvem podredi zahteram pohotnega in sadističnega partnerja.

tako računajo, okoli 340 mrtvih. Občasno prihaja seveda še vedno do manjših spopadov, ki pa jih varnostne sile hitro zadušijo. Libanonski radio priporoča, naj se ljudje izogibajo ulic v četrtih Šin-Ain Rumaneh in Nabaa v vzhodnih delih mesta.

V sklopu razvoja in razpletu krize na Bližnjem vzhodu je Libanon odigral in seveda igra še vedno zelo pomembno vlogo. Če se bo sedanje zatišje obdržalo, potem pomeni, da obstajajo določene možnosti za postopno reševanje krize same po Kissingerjevem vzorcu. Vse kaže, da se vsaj nekateri prizadejajo vztrajno zavzemajo za to pot. Tu gile predvsem za Amerikane, Egipčane, deloma Izraelce, medtem ko Sirci, ki so najbolj prizadeti, previdno molčijo, ali pa postavljajo nekatere predhodne zahteve.

Nobenega dvoma ni, da se je Kissinger obvezal s Sadatom, da bo poskrbel za podoben sporazum o razmiku med Izraelom in Sirijo. Ta razmik zadeva izključno Golanjsko gorovje, ki so ga Izraelci zasedli leta 1967 in s katerega jih ni, preganila niti zadnja (predlanska) vojna v kateri pa so Egipčani želi pomembne uspehe. Zdi se, da Sirci zahtevajo, da bi se Izraelci umaknili iz dveh od 17 naselij, ki so jih zgradili na tem področju in ki naj bi ogrožata z juga mesto Kunejtra. Poleg tega zahtevajo, naj se Izraelci umaknejo povsod za 5 kilometrov.

Izraelci pa odgovarjajo, da ne bodo zapustili nobenega novozgrajenega naselja in da so pripravili umakniti se le za 200 ali 300 metrov. Na diplomatski ravni moramo za beležiti naslednje dogodke: državni tajnik Kissinger je včeraj na sprejemu predstavnikov arabskih držav pri OZN v hotelu Waldorf Astoria izjavil, da bo v kratkem načel poskuse za začasn rešitev odprtih vprašanj med Izraelom in Sirijo in da Washington ne namerava vnesti razprtij v arabski svet. ZDA — je dejal — so nasprotno prepričane, da lahko samo združeni arabski svet prispeva k dokončnemu miru in da bodo napreje vse svoje sile, da se stori isto v korist vseh, ker je bilo storjeno že za nekatere (Egipci).

Egipčani so zelo zainteresirani, da bi prišlo kmalu do sprave med Sirijo in Izraelom, ker jih skrbijo

tajskem državnem prazniku 1. oktobra. Na sprejemu je na kratko spregovoril ministrski podpredsednik Teng Hsiao Ping. Lani se je Čuenlaj udeležil sprejema za nekaj ur. Danes so bili na sprejemu poleg Teng Hsiao Pinga tudi predsednik ljudske skupščine Cuteh in člani politbiroja kitajske KP.

Vseh povabilencev je bilo okoli 4000, a med njimi tudi princ Norodom Sihanuk, ki se je vrnil prejšnji teden iz Kambodže.

V svojem nagovoru je Teng Hsiao Ping seznanil kitajski narod s temi nalogami: proučevati teorijo diktature proletariata, bojevati se in preprečevati revizionizem, pospeševati stabilnost in enotnost ter skrbeti za napredek gospodarstva. Poudaril je še, da mora Kitajska postati pred koncem tega stoletja močna socialistična država. V kitajskem glavnem mestu bodo jutri velike ljudske veselice.

Univerza v Coloradu ima nenavadno maskoto - odraslega bizona. Na začetku ob slovesnosti šolskega leta je bila žival malce nestrna in je hotela na vsak način pregrajati na zbornu mesto. Nekaj varuhov se je znašlo na tleh, hujših poškodb pa na srečo ni bilo

HUDA LETALSKA NESREČA V LIBANONU

Madžarski «tupoljev» strmoglavil pred Bejrutom: 50 potnikov in 10 članov posadke izgubilo življenje

Letalo se je zrušilo deset minut pred pristankom - Eksplozija domnevni vzrok tragedije

BEJRUT, 30. — «Tupoljev 154» madžarske letalske družbe Malev se je zrušil danes ponoči nekaj minut pred pristankom na letališču v Bejrutu. V nesreči je izgubilo življenje 50 potnikov in 10 članov posadke. Vzrok nesreče ni bil še ugotovljen, ne izključujejo pa možnosti eksplozije.

Madžarski tupoljev je letel na poti iz Budimpešte — Bejrut, kjer bi moral pristati ob 1.55 po srednjeevropskem času. Glasnik libanonskega civilnega letalstva je sporočil, da je letalo padlo v morje, po bližnjem stik s kontrolnim stolpom deset minut pred pristankom, ko je bilo od daljine 144 km od libanonske prestolnice. Od takrat se je radijska zveza prekinila. Nekaj minut pozneje je že stekel s polno paro stroj za reševanje ponesrečenecv, a zmanj, Britansko vojaško letalo, ki je startalo z oporišča Akrotiri na Cipru je kaj kmalu odkrilo prisilno ne-srečo 141 mil severovzhodno od Bejruta. Madžarsko letalo se je pogreznilo v kraju, kjer je morje globoko okrog 400 m.

Ob prvem svitu so reševalne ekipe odplule na morje, da bi rešile morebitne preživele, a ves napor je bil zaman, ker so potniki in posadka izgubili življenje pri trčenju tupoljeva ob morsko gladino. Tudi število človeških žrtev ni še dokončno ugotovljeno. Po izjavi madžarske letalske družbe Malev je bilo na letalu 50 potnikov in deset članov posadke, po vseh iz drugih virov pa naj bi bilo na letalu 55 potnikov, v večini Libanoncev.

Kot rečeno vzrok nesreče ni bil še ugotovljen, čeprav reševalci me-

njo, da je letalo eksplodiralo. Dejstvo, da so bila trupla ponesrečenecv gola in razmesarjena naj bi potrjevala to domnevo. Zvedelo se je tudi, da so nekatere priče poudarile, da so ob 1.45 slišale močno eksplozijo, drugi pa so izjavili, da so približno ob isti uri opazili na nebu plamenčasto krogo. Nič od očividcev pa ni znal povedati, če je letalo eksplodiralo med pletkom ali pri trčenju ob morsko gladino. Po-sobna madžarska letalska komisija je že odpotovala v Bejrut, da bi začela preiskavo o nesreči. Njeno delo po bo vsekakor težavno, ker se je naprava, v kateri so zabeleženi vsi manevri letala, potopila skupno s truplom 400 m globoko.

Tupoljev 154 je tritiraktsko potniško letalo, ki ga gradijo v Sovjetski zvezi in ki je začelo leteti 1972.

Na češkoslovaškem

Katedralo bodo premaknili da bodo lahko izkoriščali rudnik lignita

PRAGA, 30. — Danes zjutraj so začeli v Mostu 60 km od Prage z zapletenim posgom, da bi premaknili katedralo, ki je premaknili v letu 1532 zgradil arhitekt Schweinfurth in ki je eden od najlepših primerkov gotične arhitekture na Češkoslovaškem.

Izredno delo, ki presega tudi podobna dela, za premetstev egipčanskih spomenikov v Egiptu, bo opravljeno v nekaj mesecih. Premestitev cerkve je bila potrebna, da bi lah-

ko začeli izkoriščati rudnik lignita. V ta namen so že podrli del Mosta in ga na novo zgradili izven obsega jezica.

Cerkev — visoka je 31 m, dolga 60 m, široka 30 m, tehta pa 12.000 ton — bodo premaknili s 53 orjarskimi vozi, ki so jih zgradili v tovarni škoda. Trup cerkve, ki je vkljen v posebno jekleno strukturo, sloni na vozovih, ki se premikajo po orjarskem tiru s hitrostjo od enega do treh centimetrov na minuto. Priprave za premik cerkve so trajale deset let, predviden izdatok pa presega 18 milijard lir.

Železniška nesreča v Argentini: 32 mrtvih

BUENOS AIRES, 30. — Po urbenem sporočilu je železniška nesreča, ki se je pripetila pri postaji Río Lujan terjala 32 človeških žrtev in 25 ranjenih.

Do nesreče je prišlo včeraj, ko je neki brzovlak čakal na omenjeni postaji na prihod nekega drugega vlaka iz nasprotni strani. Nenadoma je za brzovlakom privzvil neki lokalni vlak, ki je tresčil vanj z vso silo.

Med mrtvimi in ranjenici je predvse ljudi z italijanskimi prirniki, saj je v vsej pokrajini veliko italijanskih priselencev. Med mrtvimi je tudi znani argentinski kirurg Jose Vinas, ki je ustanovil mednarodno združenje za estetsko kirurgijo.

Protesti proti obisku Almiranteja v ZDA

RIM, 30. — Včeraj se je tajnik MSI Almirante vrnil z večdnevne obiske v ZDA, kjer sta ga med drugimi sprejela tajnik Bele hiše za evropske vprašanja in načelnik demokratske skupine v senatu Mansfield. S tem v zvezi so senatorja Parri in Albertini kot soprodsednika zveze združenj bivših partizanov ter podpredsednika zveze Angloletti naslovili Fordu in Mansfieldu protestno brzojavko. «Sprejem tajnika italijanske neofašistične stranke Almiranteja — pišejo v brzojavki — ki so ga vsa italijanska sodišča spoznala za morilca, partizanov, ki so sodelovali z zavzezniki v drugi svetovni vojni, je žalitev za vse italijanske borce za svobodo in za vse italijanske demokrate, žali pa tudi spomin ameriških vojakov, ki so padli v boju za osvoboditev Evrope. Tako ravnanje lahko le zmanjša prijateljstvo italijanskih demokratov do zavzeznikov narodov.»

Marlene Dietrich si je zlomila kolk

SYDNEY, 30. — Znana nemška filmska in gledališka umetnica Marlene Dietrich je včeraj nerodno padla na odr in si zlomila kolk med prvim nastopom v Sydneyu. Pevka, ki je stara 72 let, se je zato morala odpovedati turneji po Avstraliji. Organizatorji predstave so sporočili, da si je umetnica nalomila kolk, ki ji ga je poškodovala že pred dvema letoma z nerodnim padcem.

Hiro Hito odpotoval v Združene države

TOKIO, 30. — Japonski cesar Hiro Hito, ki ga spremlja cesarica Nagako, je danes odpotoval s tokij-

skega letališča s posebnim letalom «DC-8» v ZDA, kjer bo ostal na obisku 15 dni.

Cesarjev odhod je stržilo 19.000 japonskih policistov, ker so se obla-sti bale protestnih manifestacij levičarskih skrajnecev, ki ne odobravajo obiska. Menijo namreč, da bi Hiro Hito obisk v ZDA utegnil pov-večati japonsko vojaško odvisnost od Amerikancev.

Pojutrišnjem bo odpotoval od-potovoal v Pordenon, kjer si bo o-gledalo neko združeno samopostrež-bo, nakar je predviden obisk za-družne drevesnice v Rauscedu, ki sodeluje med drugim tudi z Inštitu-tum za kmetijstvo iz Ljubljane. Sledil bo ogled združne kleti v Kr-minu, kjer bo prisoten tudi enolog inž. Simčič, ki vodi znano vino-klet v Dobroverju v Brdih. Dvodnevni obisk se bo zaključil v vili Chioz-za pri Cervignanu, kjer se bodo cla-ni jugoslovanskega odposlanstva se-stali s predstavniki Deželne ustan-ve za razvoj obnove in raznih združnih organizacij, ki delujejo na območju Furlanije - Juljske kra-jine.

Iranski premier na obisku v Pragi

PRAGA, 30. — Iranski predsednik vlade Amir Abbas Hoveyda je davi prispel v Prago na uradni obisk na vabilo češkoslovaške vlade.

Ta obisk spada v okvir večlet-nih naporov češkoslovaške vlade, SZ in drugih držav socialističnega bloka, da bi navezale čimtesnejše gospodarske, tehnične in znanstve-ne stike z Iranom. Kot piše list «Rude pravos», naj bi tudi ta pobuda pomagala Iranu, da se reši spon-zahalnega imperializma.

NEW YORK, 30. — Ameriški državni tajnik Kissinger se je danes srečal s ciprskim predsednikom nad-škofom Makarom. Med razgovorom, ki je bil posvečen ciprski krizi, je šef ameriške diplomacije zagotovil sodelovanje, da bodo ZDA posredo-vale za mirujočim rešitev krize, ko bo politični položaj zrel, se bodo neposredno angažirale za iskanje pravične rešitve tega vprašanja.

MED PROSLAVO 30-LETNICE OSVOBODITVE V NOVARI

Novara, 30. — Jugoslovanski generalni konzul v Milanu Dušan Vujanović je predsednočnim med u-radno slovesnostjo izročil 50 bivšim italijanskim partizanom, ki so se borili v enotah jugoslovanske osvobodilne vojske, diplome in odličja, ki jim jih je podelil jugoslovanski predsednik Tito. V utemeljitvi piše med drugim, da so odlikovanja priznanje za pogumni boj proti nacifašizmu in za prispevek h krepitvi prijateljstva med Italijo in SFRJ.

Reška ladjedelnica bo zgradila dve ladji «bulk-carriers» za Kitajsko

REKA, 30. — Reška ladjedelnica «3. maj» je včeraj sklenila pomembno pogodbo z zunanjetrgovinsko ustanovo Ljudske republike Kitajske, po kateri bo ladjedelnica do leta 1977 zgradila za Kitajsko dve 45.000 tonski ladji «bulk-carriers». Pogodbo sta podpisala v reški ladjedelnici podpravnatelj kitajske ustanove Tung Tsun-min in predsednik združenih ladjedelnice inž. Milovan Tuhtan.

Ladji, ki jih bodo zgradili na Reki, bosta dolgi 214 metrov in široki 28, pogonjal pa jih bo diesel motor «sulzer», ki ga prav tak gradijo na Reki. Motor ima 14.000 konjskih moči in bo omogočil ladjama hitrost 16 vozlov.

V zadnjih letih je reška ladjedelnica razvila zelo koristno in dobičkonosno sodelovanje s kitajsko zunanjetrgovinsko ustanovo, kateri je prodala najprej deset ladijskih motorjev z 12.000 konjskimi močmi. Nato pa je dogradila štiri tovarne ladje s 15.000 tonami nosilnosti.

E. K.

TRŽAŠKI DNEVNİK

NA POBUDO DEŽELNE KOMISIJE

DVODNEVNI OBISK PREDSTAVNIKOV ZADRUŽNIH ZVEZ IZ JUGOSLAVIJE

Zadružniki iz Slovenije in Hrvaške si bodo ogledali vrsto obratov na Tržaškem, na Goriskem in v Furlaniji

Jutri in pojutrišnjem se bo mudilo v naši deželi odposlanstvo Združene zveze iz SR Slovenije in iz SR Hrvaške. Odposlanstvu bosta načeloval A. Petelin (za Slovenije) in dr. Mazuran (za Hrvaško). Pobudo za dvodnevni obisk je dala deželna komisija za združništvo, ki jo vodi pristojni odbornik F. Mauro. Gre za eno izmed oblik sodelovanja med združnimi organizacijami iz posameznih držav, ki jih že od svojega nastanka priporoča Mednarodna združna zveza (ACI) in ki so našle še posebno ugodna tla na območju, ki zajema Furlanijo - Juljsko krajino, avstrijsko Korosko in Stajersko ter Slovenijo in Hrvaško.

Obisk se bo začel s skupnim zasedanjem v prostorih deželne odborništv za združništvo v Miramarskem dvorcu v Trstu. Na povetu, ki ga bo vodil deželni odbor-nik Mauro, bodo pregledali vrsto vprašanj skupnega interesa in mož-nosti tesnejšega sodelovanja med združnimi organizacijami na pro-storu med Alpami in Jadranom. Po-svetu bodo prisostvovali tudi za-stopniki deželnega združenja trgo-vinskih zbornic. Popoldne si bodo člani jugoslovanskega odposlanstva v spremstvu najvišjih predstavnikov Delavskih združenj ogledali no-vo samopostrežno trgovino organi-zacije na Trgu Stare mitnice. Po-zneje bodo obiskali Kmetijsko za-drugo v industrijski coni, kjer jih bo sprejel predsednik A. Markovici.

Pojutrišnjem bo odposlanstvo od-potovalo v Pordenon, kjer si bo o-gledalo neko združeno samopostrež-bo, nakar je predviden obisk za-družne drevesnice v Rauscedu, ki sodeluje med drugim tudi z Inštitu-tum za kmetijstvo iz Ljubljane. Sledil bo ogled združne kleti v Kr-minu, kjer bo prisoten tudi enolog inž. Simčič, ki vodi znano vino-klet v Dobroverju v Brdih. Dvodnevni obisk se bo zaključil v vili Chioz-za pri Cervignanu, kjer se bodo cla-ni jugoslovanskega odposlanstva se-stali s predstavniki Deželne ustan-ve za razvoj obnove in raznih združnih organizacij, ki delujejo na območju Furlanije - Juljske kra-jine.

Prostori pomorske postaje so sicer dokaj razsežni, niso pa ravno pri-merni za takšne prireditve, poseb-no še, če se vreme poigra tako, da morajo organizatorji mode kazati jesenske in zimske modele v pra-vcati polteni vročini. Prav gotovo so se slabo počutile manekenke v de-belih plaščih, težkih pleteninah in volnenih kapah in klubkih, kot so se dobora spotile tudi številne Tr-žačanke, ki so si modno revijo ogledale.

Naj še omenimo, da je bil izku-piček prireditve namenjen za zdru-ženje mislene distrofije. Ob zaključ-ku pa so izžrebali še vrsto lepih nagrad med temi barvni televizor, srebrno ogrlico, itd. Organizatorke manifestacije so se potrudile za do-bro razpoloženje udeleženc, katere so postregle tudi s slaščicami in aperitivom. Lepa prireditve na vsak način, ki je dala možnost tudi Tr-žačankam, da si pobjele ogledajo iz-delke visoko italijanske mode, med temi številne modele znane italijan-ske filmske igralke Else Martinelli, ki se že nekaj časa posveča tudi modi.

800 milijonov lir za otroške vrte

Tretja stalna komisija deželnega sveta je včeraj sprejela z večino glasov zakonski osnutek, ki določa vsoto 800 milijonov lir za dveletje 1975-1976 v korist otroških vrtcev v Furlaniji - Juljski krajini. De-želno podporo bodo prejele javne in zasebne ustanove. Svetovalci KPI so se glasovanja vzdržali.

V Kopru, Izoli in Piranu Množične demonstracije proti usmritvam antifašistov v Španiji

Protestom proti nasilju v fašistič-ni Španiji so se pridružili danes tudi prebivalci slovenske obale. Množična protestna zborovanja so bila v Kopru, Izoli in Piranu. Na Titovem trgu v Kopru se je zbralo več tisoč mladih in drugih občanov, ki so ogorčeno

Živinoreja (Nadaljevanje z 2. strani)

veča: konec lanskega leta so iz-vedenci cenili, da je bila živina vredna 723 milijonov lir, medtem ko se je cene konec leta 1973 glasila na 613 milijonov lir. Gre namreč za cene, ki n: upošte-vaajo sprotnega padanja kupne vred-nosti lire, tako da so v bistvu ne-zanesljive.

Nazadovanje živinoreje beležijo skoraj v enakem razmerju v vseh običnih tržaških pokrajine. V tej zvezi naj omenimo, da so si po šte-vilu govejih repov konec lanskega leta posamezne občine sledile po naslednjem vrstnem redu: tržaška občina 726, devinsko - nabrežnska 548, zgonska 365, dolinska 341, re-pentabska 142 in miljska občina 34 renov.

Tudi druge in zlasti drobne živine je v naših hlevih čedalje manj. Pri tem sicer ne kaže podarjati razlik, ki nastajajo od leta do leta, saj so slednje odvisne tudi od trenutnih in začasnih dejavnikov, za osvetle-tvev splošneje težnje naj zato velja primerjava med stanjem konec leta 1970 in stanjem konec lanskega le-ta: v tem razdobju se je število konj v naših hlevih skrčilo s 70 na 45, število prašičev s 1.720 na 1.095, število ovac in koz z 82 na 44, število kokoši s 170.000 na 70.000, število panjev s 750 na 500 in število kuncev s 3.800 na 3.000.

Živinoreja proizvodnja je v lan-skem letu dosegla skupno vrednost 1 milijarde 298 milijonov lir. Po-samezne postavke, ki sestavljajo ta globalni podatek, pa so naslednje (zaokroženo): mleko 714 milijonov, jaja 288 milijonov, goveje meso 105 milijonov, drugo meso 186 mi-lijonov, med 4,6 milijona lir.

Pregled razvoja živinoreje na naš-em področju je po vsem tem kaj malo spodbuden. Skrb vzbuja zlasti nazadovanje govedoreje, ki pred-stavlja še vedno glavni steber ži-vinorejske proizvodnje. Edina rešit-ve iz krize bi bila v tem, da bi pristojni organi podprli to dejavnost — dokler je je še kaj ostalo — s primernimi podporami iz javnih sredstev, in sicer predvsem v za-družni sodelovanju na združni-konosno sodelovanje s kitajsko z-unanjetrgovinsko ustanovo, kateri je prodala najprej deset ladijskih mo-torjev z 12.000 konjskimi močmi. Nato pa je dogradila štiri tovarne ladje s 15.000 tonami nosilnosti.

E. K.